

Årsredovisning 2017

Du får gärna citera Inspektionen för vård och omsorgs texter om du uppger källan, exempelvis i utbildningsmaterial till självkostnadspris, men du får inte använda texterna i kommersiella sammanhang. Inspektionen för vård och omsorg har ensamrätt att bestämma hur detta verk får användas, enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk (upphovsrättslagen). Även bilder, fotografier och illustrationer är skyddade av upphovsrätten, och du måste ha upphovsmannens tillstånd för att använda dem.

Innehållsförteckning

Generaldirektören har ordet.....	5
Detta är inspektionen för vård och omsorg	6
Vårt uppdrag	6
IVO:s organisation	6
En regionaliserad tillsynsverksamhet	7
Centraliserad verksamhet vid de regionala avdelningarna	7
Tillståndsprövning.....	7
Myndighetsövergripande avdelningar	7
IVO 2020 – ett program för myndighetens strategiska utvecklingsarbete	8
Utvecklad informationshantering	8
Värdeskapande effektiva processer	8
Tillförlitliga tjänster	9
Resultatredovisning	10
Anmälning- och underrättelseskyldighet angående verksamhet	11
Anmälningar enligt lex Maria	11
Anmälningar enligt lex Sarah	12
Klagomål	13
Klagomål på hälso- och sjukvård	13
Anmälan till IVO.....	14
Anmälan till IVO socialtjänst och hälso- och sjukvård.....	14
Författningsreglerad frekvenstillsyn	15
Frekvenstillsyn av blod- och vävnadsverksamhet.....	15
Frekvenstillsyn av boende för barn och ungdomar.....	15
Samtal med barn vid inspektioner.....	17
Initiativärenden angående tillsyn av verksamhet.....	17
Nationell samordnad tillsyn	17
Övrig egeninitierad tillsyn	18
Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal.....	19
Åtgärder mot verksamhet samt anmälan till polis- eller åklagarmyndighet	20
Föreläggande	20
Ansökan om utdömande av vite	21
Anmäla till polismyndigheten eller till åtal hos åklagarmyndighet	21
Förbjuda verksamhet eller återkalla tillstånd	21
Överflyttning av ärenden mellan kommuner.....	22
Ej verkställda beslut och ej verkställda gynnande domar.....	22

Pröva och utfärda tillstånd	24
Pröva och utfärda hälso- och sjukvårdstillstånd	24
Pröva och utfärda socialtjänstillstånd	24
Register	26
Journalförstöring	27
Kvalitetsuppföljning	28
Återföring	28
Jämställdhetsintegrering	29
Tabellsammanställning	30
Sidhänvisning återrapporteringskrav	31
Personal och kompetens	32
IVO:s medarbetare	32
Personalsammansättning	32
Kompetensförsörjning	32
Arbetsmiljö	33
Arbetstidens förläggning	33
Sjukfrånvaro	33
Verksamhetens intäkter och kostnader	34
Ekonomisk redovisning	38
Tilläggsupplysningar	38
Redovisningsprinciper	38
Värderingsprinciper	38
Resultaträkning	39
Balansräkning	40
Anslagsredovisning	41
Noter	42
Sammanställning över väsentliga uppgifter	48
Ersättningar och andra förmåner	49
Anställdas sjukfrånvaro	50
Årsredovisningens undertecknande	51

Generaldirektören har ordet

Under det gångna året har vi på IVO bland annat genomfört fler egeninitierade tillsynsinsatser, ökat produktionen inom tillståndsprövningen, fortsatt att minska ärendebalanserna för anmälningar enligt lex Maria och lex Sarah och utvecklat e-tjänster.

2017 har även varit ett år då vi har genomfört omfattande rekryteringar till följd av höjt anslag och tillfälliga resurser. En omvänd situation jämfört med året dessförinnan då myndigheten bedrev ett omställningsarbete för att anpassa verksamheten till ett lägre anslag. Rekryteringsarbetet under 2017 har såklart tagit sin tid i anspråk. Introduktionen av våra nya medarbetare har också tagit resurser i anspråk. Trots detta har handläggningen bibehållits på en god nivå.

Vi har fortsatt att minska ärendebalanserna för anmälningar enligt lex Maria och lex Sarah. Vi bedömer att dessa ärendebalanser nu har närmat sig en rimlig nivå utifrån inflöde och handläggningstid. Ett ökat inflöde av enskildas klagomål på hälso- och sjukvården har resulterat i högre ärendebalans för det ärendeslaget. Sedan den 1 januari 2018 har nya regler trätt i kraft kring hanteringen av dessa klagomål. Det innebär att det i första hand ska vara vårdgivarna som tar emot och bemöter klagomål från patienter och anhöriga. Vi ska endast utreda de allvarligaste ärendena. Under 2017 har vi därför genomfört förberedelser för det nya regelverket bland annat i form av nya bedömningsstöd.

Vad gäller tillståndsprövningen konstaterar vi att det är ett område som det alltmer riktas förslag kring. Från april 2017 har också nya tillståndsplikter tillkommit. Detta i kombination med att antalet överklaganden har ökat har bidragit till ett fortsatt högt antal registrerade ärenden under året. Handläggningen inom tillståndsprövningen har trots ständiga förändringar ökat och ärendebalanserna minskar nu i jämförelse med 2016. Antalet avslutade ärenden har ökat med cirka 30 procent från 2015 till 2017. Ökningen beror både på resurstillskott och på effektiviseringar av handläggningen.

För att skapa en effektivare tillståndsprövning såväl som tillsynsverksamhet bedriver vi ett långsiktigt strategiskt utvecklingsarbete. Under året har

en e-tjänst för tillståndspliktiga verksamheter inom socialtjänstlagen och lagen om stöd och service till vissa

funktionshindrade utvecklats. Vi arbetar också med att utveckla den e-tjänst för anmälan enligt lex Maria som togs fram under 2017. Vi har ytterligare utvecklat myndighetens informationshantering där fler kärnprocesser har informationsmodellerats. Vi har också tagit fram ett informationshanteringssystem särskilt för verksamhetsuppföljning. Inom ramen för utvecklingsarbetet lanserade vi i början av 2017 en anpassad webbplats för barn och unga. Där finns även tidigare framtagna informationsfilmer. Webbplatsen och filmerna är översatta till 14 språk.

Utöver utvecklingsarbetet och ärendehandläggningen vill jag slutligen belysa att vi under det gångna året har genomfört fler egeninitierade tillsynsinsatser i jämförelse med föregående år. Inom de nationellt samordnade tillsynsinsatserna har vi granskat verksamheter inom områden som i sin tur baseras på den omvärldsbevakning och riskanalys som vi gjorde 2016. Sammantaget är det glädjande att vi har haft möjligheten att genomföra fler tillsynsinsatser än föregående år som fokuserar på risk. Det vill säga att vi har riktat fler tillsynsinsatser där vi har en indikation på förhöjd sannolikhet att enskilda eller grupper av patienter eller brukare drabbas av kvalitetsbrister, vårdskador eller missförhållanden. På detta sätt gör vi mest nytta för dem vi finns till för, patienter och brukare. Ett stort tack till alla engagerade och skickliga medarbetare som har bidragit till detta likväl som till utvecklingsarbetet och ärendehandläggningen!

Gunilla Hult Backlund
Generaldirektör

1 Detta är inspektionen för vård och omsorg

Vårt uppdrag

IVO:s främsta uppgift är att svara för tillsyn och tillståndsprövning inom hälso- och sjukvård och därmed jämförlig verksamhet, socialtjänst och verksamhet enligt lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Tillsynsuppdraget omfattar även handläggning av anmälningar, till exempel enligt lex Sarah och lex Maria, enskilda personers klagomål på hälso- och sjukvård och socialtjänst samt kommunernas skyldighet att rapportera ej verkställda beslut. IVO ansvarar också för register över verksamheter inom hälso- och sjukvård och socialtjänst som myndigheten har tillsynsansvar över.

IVO finns till för vård- och omsorgstagarna och syftet med verksamheten är att genom tillsyn och tillståndsprövning bidra till en vård och omsorg som är säker, har god kvalitet och bedrivs i enlighet med lagar och andra föreskrifter. Vår vision är att vi har koll, att vi skapar lärande och att vi gör vården och omsorgen säkrare och bättre. Den lagstiftning som styr vår verksamhet är i huvudsak PSL (2010:659), SoL och LSS.

IVO:s organisation

IVO är en enrådgighetsmyndighet som leds av en myndighetschef. Vid myndigheten finns ett insynsråd som har till uppgift att utöva insyn och att ge generaldirektören råd. Ledamöterna utses av regeringen och generaldirektören är ordförande i insynsrådet. Utöver generaldirektören har insynsrådet haft åtta ledamöter under 2017 och fyra möten har genomförts. Därtill finns en internrevision som leds av en internrevisionschef.

IVO:s verksamhet bedrivs vid två myndighetsövergripande avdelningar och vid avdelningen för tillståndsprövning i Stockholm samt vid sex regionala tillsynsavdelningar runt om i landet. Sammanlagt har IVO cirka 740 anställda¹.

1 I december 2017 hade IVO 743 anställda.

EN REGIONALISERAD TILLSYNSVERKSAMHET

Tillsynsverksamheten bedrivs vid sex regionala avdelningar som är placerade i Umeå (nord), Örebro (mitt), Stockholm (öst), Jönköping (sydöst), Göteborg (sydväst) och Malmö (syd). Samtliga regionala avdelningar ansvarar för:

- tillsyn över verksamheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten
- tillsyn över legitimerad personal, inklusive anmälningar till Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN) angående återkallelse av legitimation och annan behörighet
- hantering av klagomål och anmälningar, såsom enskildas klagomål mot hälso- och sjukvården och socialtjänsten samt anmälningar enligt lex Sarah och lex Maria.

På de regionala avdelningarna finns också stödfunktioner såsom jurister, registratorer och kommunikatörer.

CENTRALISERAD VERKSAMHET VID DE REGIONALA AVDELNINGARNA

Viss verksamhet på IVO är centraliserad och hanteras på en av de regionala avdelningarna för hela myndighetens räkning:

- På den regionala avdelningen i Stockholm (öst) hanteras samtliga ärenden som rör förstöring av patientjournaler, samordning angående medicintekniska produkter och av apotekstillsyn samt tillsyn och arbete i övrigt kopplat till blod- och vävnadsverksamhet. Där finns även myndighetens upplysningstjänst som besvarar frågor och vägleder såväl privatpersoner som yrkesverksamma inom vården och omsorgen. I slutet av 2017 fattade myndighetsledningen beslutet att tillsynens lämplighetsprövning ska centraliseras till avdelning öst.
- Den regionala avdelningen i Örebro (mitt) hanterar handläggningen av överflyttning av ärenden mellan kommuner enligt socialtjänstlagen.
- Den regionala avdelningen i Malmö (syd) har ett nationellt samordningsansvar för tillsyn av informationssäkerhet i hälso- och sjukvården.
- Den regionala avdelningen i Jönköping (sydöst) hanterar handläggningen av ärendeslagen ej verkställda beslut och ej verkställda domar.
- Den regionala avdelningen i Umeå (nord) har ett nationellt samordningsansvar för yrkeskvalifikationsdirektivet (YKD) och tillhörande system IMI, informationssystemet för den inre marknaden, där länder inom EU/EES skickar varningar till varandra om bland annat legitimerad personal.

TILLSTÅNDSPRÖVNING

IVO prövar ansökningar om tillstånd för enskilda verksamheter enligt SoL, LSS och för viss verksamhet inom hälso- och sjukvård. Arbetet med tillståndsprövning sker för hela myndighetens räkning på en avdelning som är placerad i Stockholm.

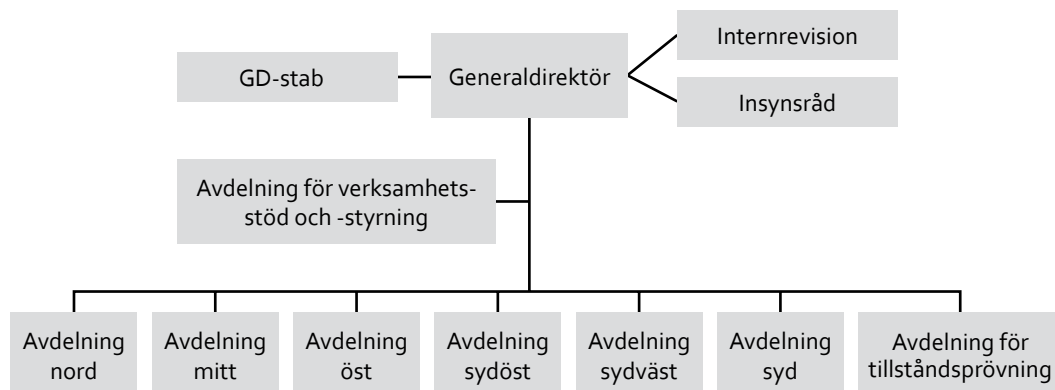
MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE AVDELNINGAR

Generaldirektören och de två myndighetsövergripande avdelningarna generaldirektörens stab och avdelningen för verksamhetsstöd och -styrning har kontor i Stockholm.

Avdelningen för verksamhetsstöd och -styrning arbetar med strategiska frågor som rör ekonomi, IT, kommunikation, HR och verksamhetsutveckling. På avdelningen finns också en centralt placerad rättsenhet, inklusive huvudregistratur. Rättsenheten har även hand om IVO:s registerverksamhet. På avdelningen finns dessutom en analysenhet. Analysenheten har huvudansvaret för myndighetens riskanalys och analys av tillsynens resultat.

Generaldirektörens stab ger generaldirektören stöd, bland annat när det gäller myndighetsledningens arbete och omvärldskontakter.

IVO:s organisation 2017

IVO 2020 – ett program för myndighetens strategiska utvecklingsarbete

Från 2016 har IVO ett särskilt program för myndighetens strategiska utvecklingsarbete som sträcker sig fram till år 2020. Programmet heter IVO 2020. Målet med IVO 2020 är att åstadkomma en effektivare tillståndsprövning och tillsynsverksamhet. För att nå målet behöver IVO utnyttja digitaliseringens potential när det gäller att skapa tillförlitliga tjänster, utveckla informationshanteringen och effektivisera processer.

IVO 2020 har tre fokusområden:

- Utvecklad informationshantering.
- Värdeskapande effektiva processer.
- Tillförlitliga tjänster (exempelvis i form av digitala självbetjäningstjänster).

UTVECKLAD INFORMATIONSHANTERING

En gemensam informationsstruktur och enhetliga termer och begrepp är en förutsättning för att kunna samköra information och för att få hög kvalitet i data som tas ut. Det är även en förutsättning för att kunna arbeta med informationssäkerhet. Arbetet med att se över informationsmängderna i IVO:s kärnprocesser har fortsatt och ytterligare tre av IVO:s kärnprocesser har informationsmodellerats under 2017². Det har varit viktigt att säkerställa att de informationsmodeller som tas fram stämmer överens i de delar de är gemensamma. På så vis får IVO en övergripande informationsmodell. Hänsyn tas även till nationella informationsmodeller.

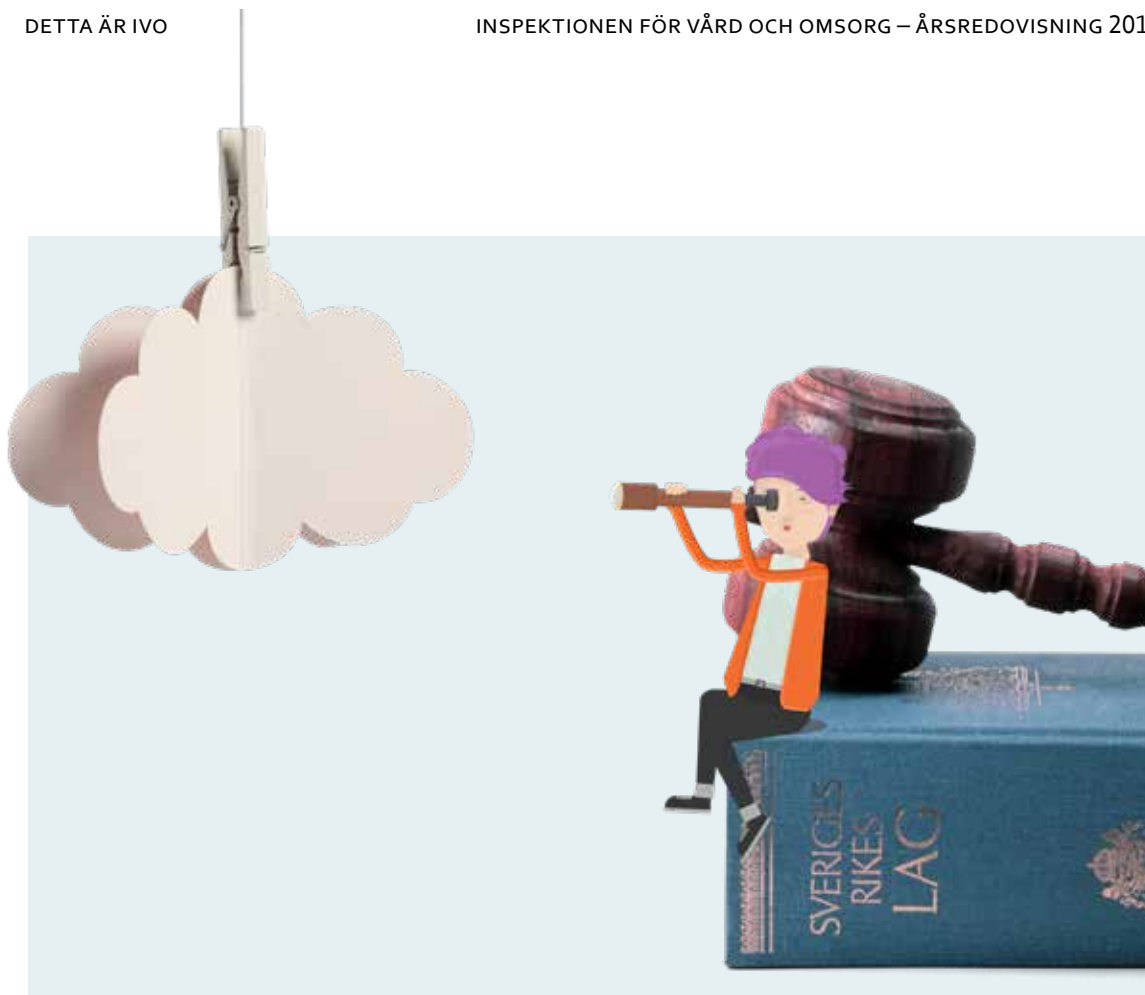
Under hösten 2017 lanserades ett informationshanteringssystem, som tagits fram för verksamhetsuppföljning.

VÄRDESKAPANDE EFFEKTIVA PROCESSER

Under året har IVO genomfört två förstudier för att ta fram kraven på ett processtyrt stöd för handläggningen. Förstudierna kommer att ingå i ett större arbete med att ta fram gemensam funktionalitet i handläggningen. Även den prototyp som togs fram under 2016 ingår som ett underlag i arbetet med att ta fram ett processtyrt stöd för handläggningen.

Under 2017 utvecklades en direktkoppling mot Socialstyrelsens register över legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Kopplingen innebär att IVO:s handläggare direkt kan slå mot systemet. Kopplingen har inneburit en effektivisering för såväl IVO som Socialstyrelsen.

² Under 2016 togs informationsmodeller fram för HVB-frekvenstillsynen, tillståndsprövningen och upplysningstjänst. Under 2017 togs informationsmodeller fram för ej verkställda beslut, lex Maria och enskildas klagomål enligt PSL.

TILLFÖRLITLIGA TJÄNSTER

I början av 2017 lanserade IVO en anpassad webbplats för barn och unga (<https://www.ivo.se/barnochunga>). På webbplatsen finns även de informationsfilmer som togs fram under 2016. Webbplatsen och filmerna är översatta till 14 språk.

Under året har en e-tjänst för tillståndspliktiga verksamheter inom SoL och LSS utvecklats. Tjänsten lanserades i mitten av september. I samband med det lanserades även Mina sidor för sökande av tillstånd. På Mina sidor får den som är inloggad en överblick över sina tillståndsansökningar.

Den 1 september 2017 trädde en ny föreskrift för anmälningar enligt lex Maria i kraft. I samband med det lanserade IVO en e-tjänst för anmälan enligt lex Maria. Tjänsten kommer fortsätta utvecklas under 2018.

Vid årsskiftet 2017/2018 lanserades revideringar i e-tjänsten för klagomål på hälso- sjukvård. Revideringarna gjordes utifrån de nya regler för klagomål mot hälso- och sjukvården som trädde i kraft den 1 januari 2018. Det har föregåtts av ett omfattande arbete kring hur lagändringen ska hanteras, bland annat i form av nya bedömningsstöd.

IVO förvaltar en rad register för att kunna analysera och följa utvecklingen inom hälso- och sjukvården samt socialtjänsten. Under 2017 har IVO genomfört en kartläggning av användarvänligheten hos den plattform som håller registren. Under 2018 kommer IVO att genomföra förbättringar med utgångspunkt i resultaten av kartläggningen.

2 Resultatredovisning

I resultatredovisningen presenteras IVO:s prestationer med tillhörande kostnader under perioden 1 januari–31 december 2017. Kapitlet är uppdelat efter IVO:s kärnprocesser och de ärendeslag som är kopplade till processerna. Återrapporteringskraven redovisas i resultatredovisningen under respektive process. En bilaga finns på sidan 31 i vilken det framgår var i årsredovisningen som redovisningen av återrapporteringskraven hittas.

För att åskådliggöra våra prestationer och följa dessa med hänsyn till utveckling av volym och kostnader redovisas:

- antal ärenden som inkommit
- antal som avslutats av handläggare samt
- antal ärenden som är öppna vid verksamhetsårets början och slut (ingående respektive utgående balans) samt
- genomsnittlig kostnad (total kostnad dividerad med antal avslutade ärenden)

Vidare redovisas könsuppdelad statistik där sådan redovisning är relevant och möjlig. Kostnader fördelas på prestationer med utgångspunkt från myndighetens tidredovisning. Personalkostnader och myndighetsövergripande kostnader har fördelats med antal redovisade timmar som underlag.

I vissa ärendeslag avslutas inte ärendet hos IVO förrän mottagande part har vidtagit relevant åtgärd utifrån vårt beslut. En balansredovisning är därför inte relevant för att åskådliggöra våra prestationer. Den utgående balansen för verksamhetsåret sammanställs vid årsskiftet. Den ingående balansen för påföljande år sammanställs vid nästa årsskifte. Eftersom det är möjligt att göra efterregistreringar i vårt ärendehanteringssystem och ett ärende kan utgå eller delas upp i två ärenden, innebär det att utgående och ingående balans inte alltid överensstämmer, då uttagen görs med ett års mellanrum.

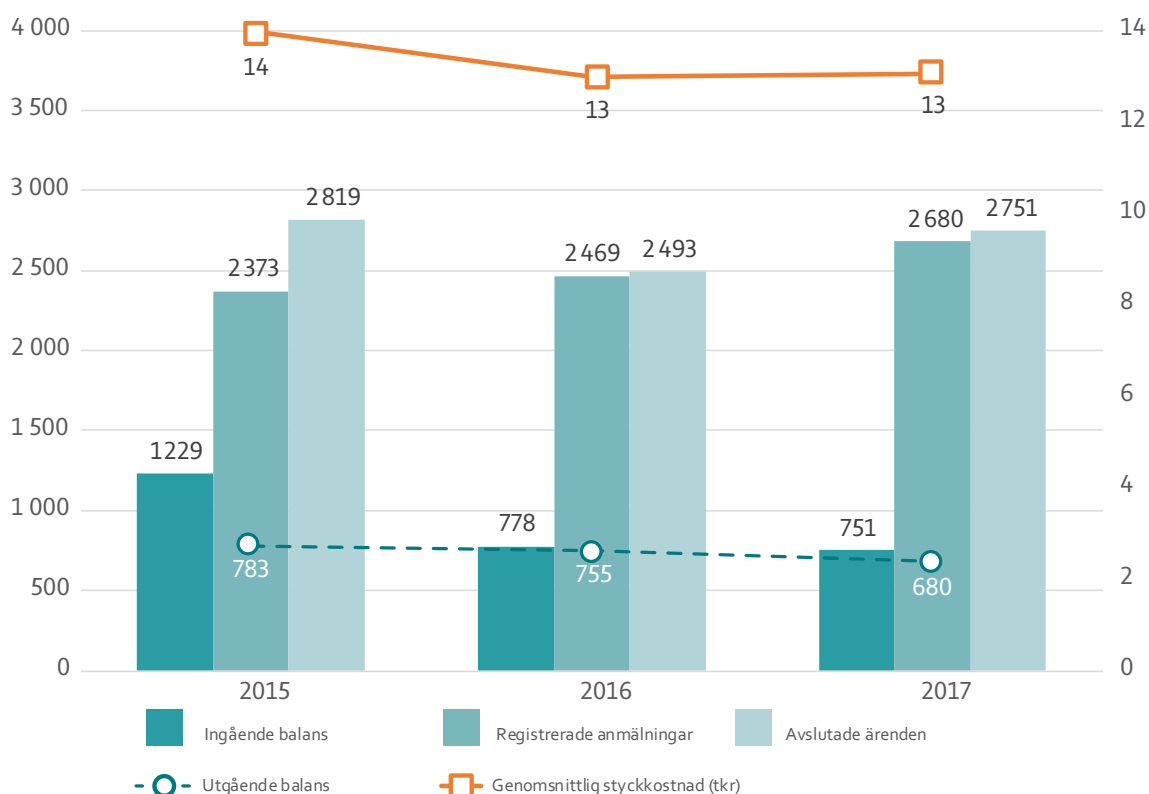
Inför verksamhetsåret 2017 ökade IVO:s anslag och ett stort antal rekryteringar har genomförts under året. Trots att omfattande resurser har lagts på introduktion av nya medarbetare samt fortsatta satsningar på IVO:s strategiska program har antalet handlagda ärenden legat på rimliga nivåer.

Anmälungs- och underrättelseskyldighet angående verksamhet

ANMÄLNINGAR ENLIGT LEX MARIA

Enligt patientsäkerhetslagen (PSL) är vårdgivare skyldiga att utreda händelser i verksamheten som medfört eller hade kunnat medföra en vårdskada. Om händelsen medfört eller hade kunnat medföra allvarlig vårdskada, ska anmälan göras till IVO. IVO:s bedömningar och beslut fokuserar i första hand på hur vårdgivaren har fullgjort denna utredningsskyldighet.

Diagram 1: Lex Maria

Ärendebalansen har minskat ytterligare under 2017. Antalet registrerade anmälningar har ökat med 9 procent, 211 ärenden. Trots det har ärendebalansen minskat med 10 procent, 75 ärenden. Styckkostnaden är oförändrad. Ärendebalanserna för lex Maria har närmast sig en rimlig nivå utifrån inflöde och handläggningstid.

IVO har sedan myndigheten bildades följt ärendebalanserna och haft som mål att minska dessa. Det har dels handlat om en legitimitets- och rättssäkerhetsfråga mot våra intressenter, dels om att få ner balanserna till en nivå som frigör resurser för riskbaserad tillsyn.

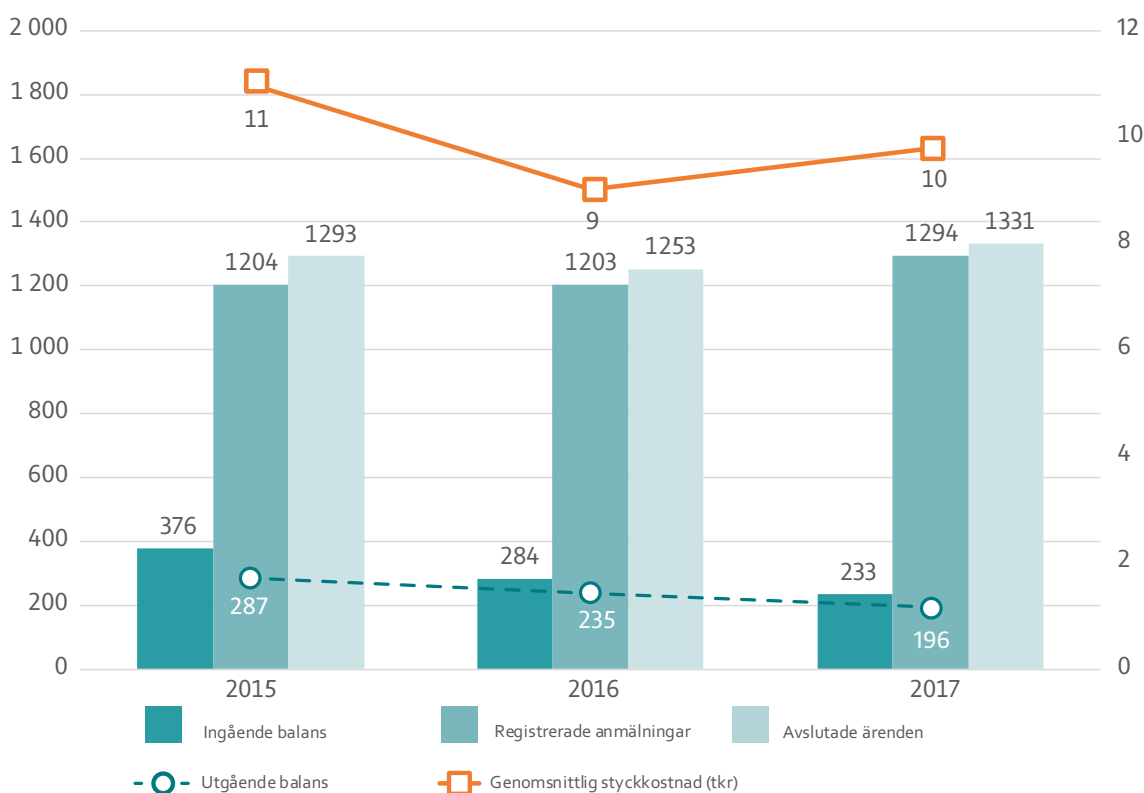
Under 2017 avsåg 1 333 avslutade ärenden, 48 procent, kvinnor. 1 314 ärenden, 48 procent, avsåg män. 44 ärenden eller 2 procent avsåg både kvinnor och män. I 61 ärenden eller 2 procent var könstillhörigheten inte specificerad.

Liksom under 2015 och 2016 avsåg flest beslutade lex Maria-ärenden somatisk respektive psykiatrisk specialistsjukvård, samt primärvård. Dessa verksamhetsområden är också de största inom hälso- och sjukvården. På samma sätt som under 2015 och 2016, svarar också tandvården för ett relativt stort antal ärenden i förhållande till verksamhetsområdets storlek.

ANMÄLNINGAR ENLIGT LEX SARAH

Enligt socialtjänstlagen (SoL) och lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) är personal inom socialtjänsten, Statens institutionsstyrelse och verksamhet enligt LSS skyldiga att rapportera missförhållanden, samt påtagliga risker för missförhållanden i verksamheten. Rapporteringen ska göras till den som bedriver verksamheten, som i sin tur är skyldig att utreda den rapporterade händelsen och undanröja det rapporterade missförhållandet. Om ett missförhållande eller en påtaglig risk för ett missförhållande är allvarligt, ska den som bedriver verksamheten snarast anmäla det till IVO. IVO bedömer i första hand om utredningsskyldigheten är fullgjord och om adekvata åtgärder vidtagits.

Diagram 2: Lex Sarah

Antalet inkommande anmälningar har ökat med 91 ärenden, 8 procent. Ärendebalansen har fortsatt att minska och har jämfört med 2016 minskat med 39 ärenden, 17 procent. Styckkostnaden har ökat med 1 tkr jämfört med 2016. Ärendebalanserna för lex Sarah har närmat sig en rimlig nivå utifrån inflöde och handläggningstid.

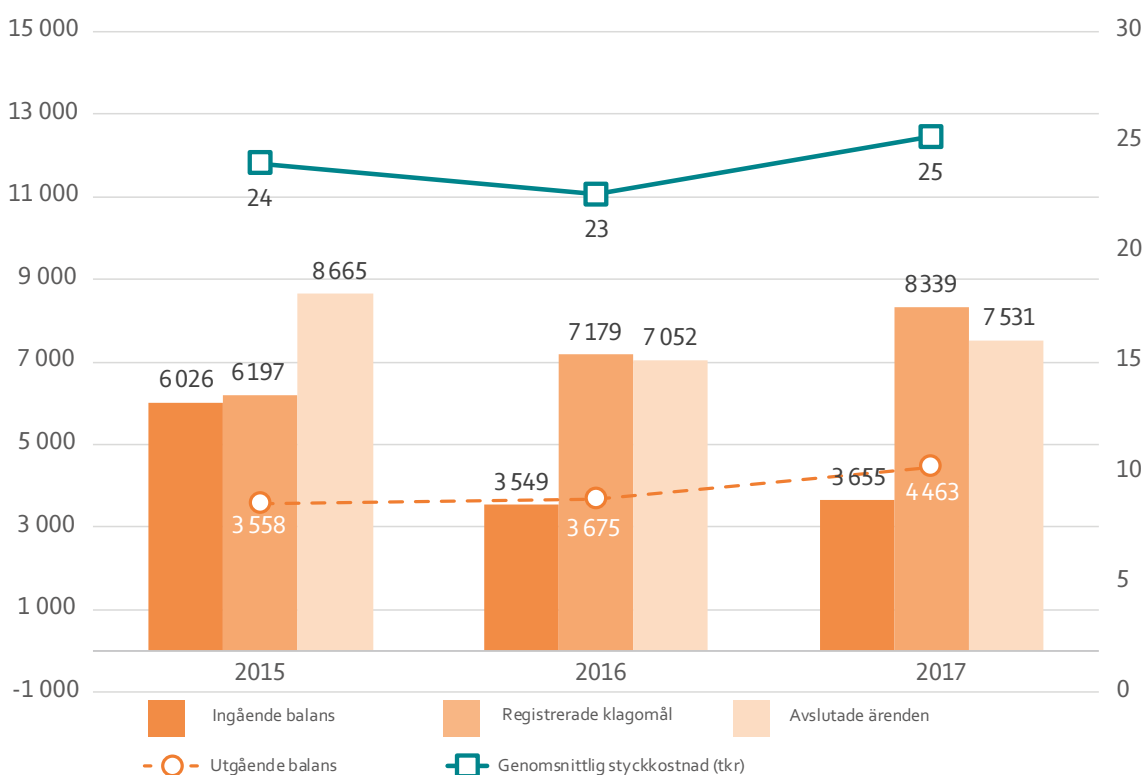
Liksom under 2016 rörde flest avslutade ärenden verksamhetsområdena barn och familj, funktionsnedsättning LSS och äldreomsorg. Störst andel avslutade ärenden avsåg verksamhetstyperna: Särskilt boende (20 procent), hemtjänst (16 procent), myndighetsutövning barn och familj (13 procent), boende vuxna (12 procent) och personlig assistans (9 procent).

Klagomål

KLAGOMÅL PÅ HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Enskilda personer, exempelvis patient eller anhörig till patient, kan lämna klagomål på såväl verksamhet som personal inom sjukvården till IVO enligt PSL. Samtliga klagomål inkommer och registreras centralt. Ärendet utreds sedan på den tillsynsavdelning som ansvarar för tillsynen i den aktuella regionen. Fram till och med sista december 2017 har klagomålen handlagts utifrån då gällande bestämmelser i PSL. Vid årsskiftet 1 januari 2018 förändrades reglerna för IVO:s utredningsskyldighet.

Diagram 3: Klagomål på hälso- och sjukvård

Under 2017 har ärendebalansen för klagomål på hälso- och sjukvården ökat. Det beror i huvudsak på att det har kommit in en ökad mängd klagomål under året, drygt tusen ärenden. IVO har utrett 58 procent av beslutade ärenden i sak vilket ligger i nivå med föregående år, då motsvarande siffra låg på 59 procent.

Störst andel avslutade ärenden avsåg verksamhetstyperna, somatisk specialistsjukvård (34 procent), primärvård, utom hemsjukvård (25 procent) samt psykiatrisk specialistsjukvård (16 procent). Den genomsnittliga styckkostnaden har legat på en jämn nivå över åren.

Anmälan till IVO

ANMÄLAN TILL IVO SOCIALTJÄNST OCH HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Anmälan till IVO är myndighetens ärendeslag för att ta om hand information som ger underlag för den riskbaserade tillsynen. Informationen kommer från alla klagomål, frågor och meddelanden i verksamheter enligt SoL och LSS, samt hälso- och sjukvård som inte skett enligt PSL.

Ärenden avslutas inom tre veckor. Avslutet innebär alltid att inkomna uppgifter registreras.

#1 Anmälan till IVO	2016	2017
Registrerade ärenden som avser anmälan rörande:		
Socialtjänst	4 688	5 068
Hälso- och sjukvård	401	550
Hälso- och sjukvård och socialtjänst	112	205
Avslutade ärenden		
Socialtjänst	4 529	5 049
Hälso- och sjukvård	377	522
Hälso- och sjukvård och socialtjänst	104	209
Registrerade frågor		
Antal inkomna frågor	360	307
Antal avslutade frågor	342	316
Antal klagomål alla inriktningar		
Antal inkomna	5 201	5 823
Antal avslutade	5 010	5 780
Total kostnad (tkr)	13 249	20 103

I anmälan till IVO finns också två inkomna och två avslutade ärenden utan inriktning.

Under 2017 har tillsynsinsatser inletts utifrån cirka 24 procent av anmälningarna. Uppgifterna som kommer in kan leda till att ett enskilt ärende initieras eller tillförs ett redan pågående tillsynsärende. IVO kan också samla ärenden inom ett område/en huvudman och genomföra större verksamhetstillsyner, ibland med en systemansats, för att på så sätt få större effekt av tillsynen.

Hälften av alla anmälningar som kommer in rör barn och unga. Därefter är det anmälningar som rör LSS. IVO har möjlighet att agera skyndsamt, efter inkomna anmälningar vilket kan behövas i vissa fall.

Anmälan till IVO är ett ärendeslag som fortsätter att öka, vilket kan förklaras av att fler uppgifter kommer in från allmänheten till exempel genom anmälan via e-tjänst på IVO:s webbplats. Anmälningar till IVO kommer från lika delar män och kvinnor.

Författningsreglerad frekvenstillsyn

FREKVENSTILLSYN AV BLOD- OCH VÄVNADSVERSAMHET

Enligt EU-direktiv och svensk lag ska IVO regelbundet inspektera verksamheter som hanterar blod, vävnader eller celler. Inspektionerna ska ske med två års mellanrum och resultatet av inspektionerna ligger till grund för verksamheternas förlängda tillstånd.

#2 Frekvenstillsyn blod och vävnad, antal inspektioner	2015	2016	2017
Blodverksamheter	12	12	13
Vävnadsverksamheter	34	23	24
Total kostnad (tkr)	3 881	2 999	2 918
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	84	86	79

Det finns för närvarande 24 huvudblodcentraler och 59 vävnadsinrättningar, där varje verksamhet kan ha flera ingående enheter. Som exempel kan en huvudblodcentral ha ett flertal enheter som utför delar av en blodcentrals verksamhet, till exempel blodgivning eller akutlaboratorium för utlämning. När det gäller vävnadsinrättningar kan en inrättning ha tillstånd för flera olika typer av vävnader och finnas på olika ställen i landet.

Under 2017 har de riskbaserade inspektionerna fortsatt. Inspektionerna baseras på de anmälningar av allvarliga händelser och biverkningar som kommit in från verksamheterna. Inom blodområdet har fokus varit de preanalytiska avvikelserna och IVO har därför inkluderat besök på vårdavdelningar som genomför många blodprovstagningar (blodgrupperingar och blodgruppskontroll med antikroppsscreening), i syfte att föra en dialog med personalen om avdelningens provtagningsrutiner. Enligt verksamheterna har detta lett till en ökad medvetenhet om gällande föreskrifter och vikten av att systematiskt och fortlöpande arbeta med verksamhetens kvalitet.

Utöver de riskbaserade inspektionerna, har IVO:s inspektioner inriktats på hur verksamheterna följer sitt ledningssystem för kvalitet och säkerhet, med tonvikt på avvikelser, egenkontroller och uppföljning.

Under 2017 inleddes även en mer fokuserad granskning av vävnadsinrättningarnas implementering av det nya kravet på enhetlig europeisk kod (SEC-koder) för märkning av vävnader och celler. Syftet med den enhetliga koden är att säkerställa spårbarheten, från tillvaratagande till användning på människa och omvänt. Vid inspektionerna har IVO granskat hur märkningen av vävnaden eller cellen går till, samt hur vävnadsinrättningarna säkerställer spårbarheten med den medföljande dokumentationen.

FREKVENSTILLSYN AV BOENDE FÖR BARN OCH UNGDOMAR

ÅTERRAPPORTERINGSKRAV: Antal inspektioner enligt 3 kap. 19 § socialtjänstförordningen (2001:937) och 11 § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade och antalet barnsamtal, uppdelat på flickor och pojkar.

IVO har i enlighet med bestämmelserna i socialtjänstförordningen (2001:937) och förordningen om stöd och service till vissa funktionshindrade (1993:1090) gjort inspektioner i alla verksamheter som tar emot barn och unga. Uppdraget omfattar hem för vård eller boende för barn och unga (HVB), stödboenden, de särskilda ungdomshemmen som drivs av Statens institutionsstyrelse (SiS) samt bostäder med särskilt stöd och service för barn och ungdomar enligt 9 kap. § 8 LSS. Från och med 2016 ska inspektion av varje verksamhet ske minst en gång per år. Inspektionerna är både anmälda och oanmälda och såväl offentligt som enskilt drivna verksamheter tillsynas.

Under 2017 har tillsynen fokuserat på att granska att barnen har det tryggt och säkert på HVB. Det har inneburit att IVO bland annat har granskat bemanningen, personalens kompetens, inskrivningsbeslut och lämplighetsbedömningar samt hur förbättringsarbetet har bedrivits.

I tillsynen av bostäder enligt 9 kap. § 8 LSS, har fokus under 2017 varit att granska om barn eller ungdomar som bor i bostäder med särskild service har tillgång till individuellt anpassade fritids- och kulturaktiviteter och möjlighet att delta i gemensamma aktiviteter i och utanför boendet. IVO har också granskat om barn och ungdomarna ges möjlighet att delta i och påverka innehållet i aktiviteterna. Som en del i verksamhetens ansvar att tillgodose fritids- och kulturaktiviteter ligger att bemanningen ger förutsättningar för detta, varför IVO har granskat hur verksamheten anpassat bemanningen för att tillgodose barnens och ungdomarnas rätt till fritids- och kulturaktiviteter, såväl planerade som spontana aktiviteter.

#3 Frekvenstillsyn boende för barn och ungdomar, antal inspektioner	2015	2016	2017
Anmälda inspektioner	863	1 172	1 289
Oanmälda inspektioner	1 288	764	572
Totalt antal inspektioner	2 151	1 936	1 861
Total kostnad (tkr)	86 277	107 670	121 866
Genomsnittlig styckkostnad (tkr)	40	56	65

En förklaring till den ökade kostnaden kan vara att det gjorts fler föränmälda inspektioner, vilket är mer tidskrävande än en oanmäld inspektion.

Enligt den beräkning som gjordes 1 november 2016 planerade IVO att inspektera 2 351 verksamheter år 2017. Under 2017 genomfördes 1 861 inspektioner. Med anledning av det minskade antalet ensamkommande barn under 2017 har antalet planerade inspektioner minskat under verksamhetsåret 2017. Samtidigt har det skett en minskning av totala antalet inspektioner jämfört med föregående år, eftersom det under 2017 har stängts ett stort antal verksamheter som tagit emot ensamkommande barn innan inspektion genomförts. När det gäller de aktörer som under året lagt ner verksamheten, har IVO inte genomfört en inspektion, utan endast skrivit ett beslut som redogjort för att verksamheten upphört.

SAMTAL MED BARN VID INSPEKTIONER

Vid alla inspektioner ska barn få möjlighet till samtal med den inspektör som genomför tillsynen. Antalet barnsamtal har under 2017 minskat jämfört med föregående år. En förklaring kan vara att barn och ungdomar redan inför inspektionen fått ta del av information i en film som översatts till flera språk om syftet med att IVO kommer på inspektion. Den stora skillnaden fördelat på kön kan förklaras med att IVO även under 2017 pratat med många ensamkommande barn, där en större andel är pojkar.

#4 Antal barnsamtal vid inspektioner	2017
Flickor	377
Pojkar	2 402
Annat	53
Kön ej angivet*	1 200
Totalt antal samtal	4 032

* Den stora andelen Kön ej angivet beror till stor del på att det blev obligatorisk att registrera antal barnsamtal per kön först under mars 2017.

Initiativärenden angående tillsyn av verksamhet

NATIONELL SAMORDNAD TILLSYN

ÅTERRAPPORTERINGSKRAV: *Inspektionen för vård och omsorg ska redovisa hur myndigheten under året har arbetat med nationellt samordnad tillsyn. Redovisningen ska ange vilka områden som har granskats och hur många verksamheter som har ingått i granskningen.*

Inom ramen för nationellt samordnade tillsynsinsatser har IVO granskat verksamheter inom fem olika områden. Tillsynsinsatserna har genomförts med en rad olika metoder och berört långt fler individer än de verksamheter som omfattats av tillsyn.

#5 Områden som granskats i den nationellt samordnade tillsynen 2017	Antal verksamheter som granskats
Nationell tillsyn tandvård	51
Socialtjänstens uppföljningar av placerade barn och unga	50
Tillgänglighet inom akutmottagningar	64
Samverkan kring multisjuka äldre som vårdas i ordinärt boende	37
Lämplighetsprövning inom LSS	213
Totalt antal verksamheter	415

När det gäller granskningen av socialtjänstens uppföljningar av placerade barn och unga, har tio slumpvis utvalda journaler gällande barn placerade på HVB granskats i varje kommun eller stadsdelsnämnd. Det innebär drygt 500 barn och unga. Samtliga ungdomar i åldrarna 15–17 år, vars journaler har granskats, har också fått möjlighet att svara på en enkät.

Ett annat exempel på ett nationellt samordnat tillsynsprojekt är samverkan kring multisjuka äldre som vårdas i ordinärt boende. Där har tre olika typer av verksamheter som alla har beröringspunkter med en äldre som vårdas i sitt nuvarande hem granskats: primärvård, kommunal hälso- och sjukvård samt specialistsjukvård inom slutenvården. I denna tillsynsinsats har också en enkät skickats till patient- och intresseorganisationer.

De områden som valts ut för nationellt samordnade tillsynsinsatser baseras på den omvärldsbevakning

och riskanalys IVO genomförde under 2016. I riskanalysen gjordes en prioritering av de problemområden som identifierades i omvärldsbevakningen. I fyra av områdena gjordes sedan en riskobjektsanalys, baserat på ett antal relevanta indikatorer¹, för att identifiera vilka specifika verksamheter som är mest angelägna att inspektera. Arbetet med riskobjektsanalysen har också bidragit till att konkretisera de frågeställningar som tillsynen utgått från.

2017 utgör 20 procent av alla ärenden inom socialtjänstområdet nationellt samordnad tillsyn. Motsvarande siffra för hälso- och sjukvårdsområdet är 26 procent.

ÖVRIG EGENINITIERAD TILLSYN

IVO har möjlighet att agera skyndsamt efter inkommande klagomål eller ta initiativ till större tillsynsinsatser. Oavsett planeringshorisont initieras alla egeninitierade ärenden utifrån risk.

#6 Initiativärenden angående tillsyn av verksamhet*	2015	2016	2017
Hälso- och sjukvård			
Egeninitierade ärenden	437	429	584
Avslutade ärenden	436	483	469
Hälso- och sjukvård/ Socialtjänst			
Egeninitierade ärenden	117	79	89
Avslutade ärenden	117	100	77
Socialtjänst			
Egeninitierade ärenden	719	1 262	1 345
Avslutade ärenden	711	1 038	1 250
Totalt antal egeninitierade	1 273	1 770	2 018
Totalt antal avslutade	1 264	1 621	1 796
Total kostnad (tkr)	94 761	91 754	129 913

*Inklusive nationellt samordnad tillsyn

Under 2017 har fler egeninitierade tillsynsinsatser initierats jämfört med föregående år. Ökningen ses framförallt inom hälso- och sjukvården. Ökningen kan förklaras av myndighetens har förstärkt tillsynen av hälso- och sjukvård samt vårt utökade arbete med att följa upp vårdgivares hantering av lex Maria-anmälningar.

Även egeninitierade tillsynsinsatser inom socialtjänsten fortsätter att öka och kan förklaras av att fler inkomna uppgifter från allmänheten (Anmälan till IVO) leder till fortsatt tillsyn. Uppgifterna som inkommer kan leda till att ett enskilt ärende initieras eller tillföras ett redan pågående tillsynsärende. Som ett led för att stärka tillsynen har IVO även utfört fler så kallade lämplighetsprövningar. Prövningen i samband med tillsyn motsvarar den bedömning som görs vid tillståndsprövning.

Den ökade totala kostnaden kan förklaras med att tillsynsinsatserna varit fler och mer omfattande under året.

1 Indikatorerna bygger på olika typer av registerdata där täckningsgrad och kvalitet har bedömts vara av tillräckligt hög kvalitet, som till exempel statistik från Nationella Kvalitetsregister och Kommun- och landstingsdatabasen (Kolada).

Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal

IVO granskar legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal vars yrkesutövning kan ifrågasättas utifrån ett patientsäkerhetsperspektiv eller ur förtroendesynpunkt. Granskningen resulterar i ett beslut med eller utan kritik eller i en anmälan till HSAN.

Grunderna för IVO:s granskning kan exempelvis vara oskicklighet, olämplighet, brottslighet, sjukdom eller missbruk av alkohol, narkotika eller andra droger. Ärendena aktualiseras i huvudsak genom anmälningar från vårdgivare eller apotek, klagomål från enskilda, information från andra myndigheter, varningar från andra länder (via inre marknadens informationssystem, IMI), domar i brottmål eller på eget initiativ av IVO. Egna initiativ kan baseras på IVO:s utredning i andra ärendeslag (till exempel klagomål) eller via någon annan kanal, så som media. Ärenden hålls öppna till dess beslut fattats, med eller utan kritik, eller tills dess HSAN fattat beslut i ärendet och beslutet vunnit laga kraft. I de fall HSAN:s beslut överklagas till domstol hålls ärendena öppna tills dess de prövats av domstol och därefter vunnit laga kraft.

IVO handlägger även ärenden som avser provotid för legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal. Dessa ärenden aktualiseras genom beslut om provotid från HSAN. Det åligger IVO att följa upp att hälso- och sjukvårdspersonalen rättar sig efter den provotidsplan som fastställts i samband med beslut om provotid. Ärenden avseende beslutad provotid hålls öppna under den treårsperiod som provotiden löper, förutsatt att provotiden avlöper planenligt.

Anmälan och initiativ

Under 2017 har fler ärenden avseende anmälan och initiativ avslutats än under 2016. Detta är framför allt ett resultat av att de personella resurserna stärkts under 2017. Ärendebalansen har ökat jämfört med 2016 på grund av fortsatt ökat antal anmälningar och egna initiativ år 2017.

#7 Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal Anmälan och initiativ	2015	2016	2017
Ingående balans	356	358	504
Registrerade anmälningar och egna initiativ	527	750	823
Avslutade ärenden	515	584	698
Utgående balans	368	523	629
Total kostnad (tkr)	26 345	33 684	42 274
Genomsnittlig kostnad per ärende (tkr)	51	58	61
Anmälningar till HSAN	103	90	113

#8 Antal ärenden med åtgärder 2017 - Anmälan till HSAN	Kvinna	Man	Totalt
Antal ärenden med åtgärdsbeslut (Anmälan till HSAN)	65	48	113

Antalet anmälningar till HSAN har ökat jämfört med 2016. Skälet är framförallt att antalet registrerade ärenden ökat. Större allvarlighetsgrad och komplexitet medför också att det finns grund för att anmäla till HSAN i ett större antal ärenden.

#9 Antal ärenden med kritik 2017 - Anmälan och initiativ	Kvinna	Man	Totalt
Antal ärenden avslutas med kritik	64	106	170
Totalt antal beslutade ärenden	259	442	701

Vad gäller den genomsnittliga kostnaden per ärende konstateras en mindre ökning. En anledning kan vara ärendenas komplexitet och att allvarlighetsgraden ökat, vilket medfört mer omfattande utredningar samt tillkommande kostnader för extern medicinsk expertis.

Flera insatser har gjorts under 2017 för att på både kort och lång sikt effektivisera handläggningen av ärenden inom ärendeslaget. Bland annat har ett arbete inletts för att ta fram handläggningsstöd och IT-verktyg.

Beslutad provotid och uppföljning

Antalet registrerade ärenden om provotid har ökat betydligt under 2017, vilket hänger samman med att HSAN fattat beslut om provotid i fler ärenden under 2017 än under 2016. Antalet beslut från HSAN är en följd av mängden anmälningar IVO gjort under 2016 och 2017.

#10 Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal Beslutad provotid och uppföljning	2015	2016	2017
Registrerade ärenden	31	60	87
Avslutade ärenden	29	35	44
Total kostnad (tkr)	2 957	2 646	4 147
Genomsnittlig kostnad per ärende (tkr)	102	76	94

Den genomsnittliga kostnaden per ärende har ökat 2017 jämfört med 2016. En förklaring är att HSAN genom vägledande beslut ställt krav på att IVO ska vidta fler åtgärder under provotiden, vilket medför att tidsåtgång per ärende ökat.

Åtgärder mot verksamhet samt anmälan till polis- eller åklagarmyndighet

Kostnad avseende åtgärder och personal har inte fördelats på respektive ärendeslag. I kostnaden ingår även mindre ärendeslag som inte redovisas i resultatredovisningen (omhändertagande av journal eller personakt samt pröva utlämnande av journal eller personakt i enskild verksamhet). Den totala kostnaden uppgår under 2017 till 7 685 tkr (11 649 tkr, 2016 och 9 574 tkr, 2015).

FÖRELÄGGANDE

Om det i en verksamhet förekommer brister som utgör en fara för patientsäkerheten, eller missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att få de insatser som de har rätt till, får IVO fatta beslut om föreläggande. Ett föreläggande kan vara med eller utan vite. I de fall verksamheten inte åtgärdar de aktuella bristerna kan det i yttersta fall leda till att IVO utfärdar ett förbud eller återkallar verksamhetens tillstånd.

Utöver ovanstående skäl kan IVO även förelägga verksamheter att komma in med uppgifter och handlingar.

#11 Förelägganden (missförhållanden/fara för patientsäkerhet) antal beslut	2015	2016	2017
Hälso- och sjukvård	1	3	1
Socialtjänst	28	22	10

I en jämförelse mellan 2016 och 2017 har föreläggandena minskat inom socialtjänst. En förklaring till det kan vara att antalet olovliga verksamheter där huvudmän bedriver verksamhet utan tillstånd har minskat.

ANSÖKAN OM UTDÖMANDE AV VITE

Om ett föreläggande inte följs inom tidsangivelsen som finns i föreläggandet, ansöker IVO om utdömande av vitesbeloppet hos förvaltningsdomstol.

#12 Ansöka om utdömande av vite	2015	2016	2017
Hälso- och sjukvård	2	1	1
Socialtjänst	1	4	1

Under 2016 ansökte IVO om utdömande av viten i fem ärenden och 2017 minskade antalet till två ansökningar om utdömande av viten.

ANMÄLA TILL POLISMYNDIGHETEN ELLER TILL ÅTAL HOS ÅKLAGARMYNDIGHET

Om IVO i ett pågående tillsynsärende eller på annat sätt uppmärksammar ett eventuellt brott ska åtalsanmälan övervägas. Ställningstagande till anmälan sker i regel efter viss utredning.

#13 Anmäla till Polismyndigheten eller till åtal hos Åklagarmyndigheten	2015	2016	2017
Hälso- och sjukvård	20	26	28
Socialtjänst		25	7

Åtalsanmälan/polisanmälan inom socialtjänst registrerades på annat sätt 2015. Därför har IVO inte sammanställt data för åtalsanmälan inom socialtjänst för detta år.

Vid jämförelse mellan 2016 och 2017 har antal beslut inom hälso- och sjukvård ökat något. Inom socialtjänst har det minskat. Minskningen inom socialtjänst kan bero på att antalet huvudmän som bedriver tillståndspliktiga boenden utan tillstånd har minskat till följd av minskningen av ensamkommande barn. Ärendena inom socialtjänst avser anmälan till polismyndighet.

FÖRBJUDA VERKSAMHET ELLER ÅTERKALLA TILLSTÅND

IVO kan återkalla tillstånd och besluta om förbud mot verksamhet enligt SoL och PSL.

Om ett föreläggande inte följs och om det finns missförhållanden som har betydelse för enskildas möjligheter att få de insatser de har rätt till kan IVO enligt SoL och LSS, återkalla tillståndet helt eller delvis för tillståndspliktig verksamhet. Tillståndet kan även återkallas om missförhållandet innebär fara för enskildas liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt utan föregående föreläggande. Ett tillstånd enligt LSS att bedriva verksamhet får även återkallas om tillståndshavaren inte kan anses lämplig med hänsyn till sina ekonomiska förhållanden och omständigheterna i övrigt. Om verksamheten inte är tillståndspliktig kan IVO besluta att helt eller delvis förbjuda fortsatt verksamhet.

Enligt PSL kan IVO besluta om förbud för verksamhet som bedriver hälso- och sjukvård om ett föreläggande inte följs och om missförhållanden utgör en fara för patientsäkerheten. IVO kan även besluta om förbud utan föregående föreläggande om det föreligger en påtaglig fara för patienters liv, hälsa eller personliga säkerhet i övrigt.

#14 Förbjuda verksamhet eller återkalla tillstånd, antal beslut	2015	2016	2017
Hälso- och sjukvård	0	1	0
Socialtjänst	10	8	13
Hälso- och sjukvård/ socialtjänst	0	1	0

Vid jämförelse mellan 2016 och 2017 har antal återkallelser inom socialtjänst ökat något. Återkallelse av tillstånd inom socialtjänst berörde framförallt tillståndspliktig verksamhet för personlig assistans LSS.

ÖVERFLYTTNING AV ÄRENDEN MELLAN KOMMUNER

Ett ärende som avser vård eller någon annan åtgärd enligt SoL i fråga om en enskild person kan flyttas över från en kommun till en annan. En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över, ska begära det hos den andra kommunen. I de fall berörda kommuner inte är överens om att flytta över ärendet kan den kommun som begärt överflyttning ansöka om detta hos IVO. En sådan ansökan får också göras av en kommun som efter en månad fortfarande inte har fått svar från en annan kommun på begäran om överflyttning.

#15 Överflyttning av ärenden enligt SoL	2015	2016	2017
Registrerade ärenden	224	221	302
Beslutade ärenden	220	204	286

Antalet ansökningar har ökat till 302 jämfört med 221 under 2016. IVO har också fattat fler beslut, 286 jämfört med 204 under 2016. Av de ansökningar som kommit in till IVO avsåg 98 ansökningar kvinnor och 151 män. 96 beslutade ärenden avsåg kvinnor och 138 avsåg män.

Under 2017 har IVO bifallit 22 ansökningar om överflyttning av ärende enligt 2 kap. 11 § SoL.

Ej verkställda beslut och ej verkställda gynnande domar

ÅTERRAPPORTERINGSKRAV: *Inspektionen för vård och omsorg ska redovisa antalet rapporterade ej verkställda beslut enligt SoL (2001:453), och LSS (1993:387), uppdelat på kvinnor och män, flickor och pojkar, där väntetiden för individen var längre än sex månader från kommunens beslutsdatum till verkställighet eller avslut av annan anledning samt antal ärenden enligt SoL och LSS som varit föremål för ansökningar om särskild avgift.*

IVO tar kvartalsvis emot kommunernas rapporter om beslut som inte verkställts inom tre månader och får kontinuerligt del av gynnande domar som ger enskilda rätt till insatser av förvaltningsrättsdomstolar. Varje inrapporterat ej verkställt beslut följs upp, tills kommunen anmäler ärendet som verkställt eller avslutat. Gynnande domar granskas genom stickprovskontroll för att följa upp om verkställighet sker utan oskäligt dröjsmål.

#16 Ej verkställda beslut	2015	2016	2017
Inrapporterade ärenden	11 415	12 204	12 327
Avslutade ärenden	10 596	11 015	8 637
Total kostnad (tkr)	17 713	18 289	13 508
Genomsnittlig kostnad (tkr)	2	2	2

#17 Beslutade ärenden per verksamhetstyp och kön	Kvinna	Man	Total
SoL	3 460	2 402	5 862
LSS	1 091	1 685	2 776
Totalt	4 551	4 087	8 638

Antalet avslutade ärenden har minskat under 2017. Ärendeslaget har, från att ha varit regionaliserat, centraliserats till avdelning sydöst under året och målet är att organisationsförändringen samt arbete med att effektivisera processen kommer öka produktionen.

Under 2017 följde IVO upp 5 443 ärenden som efter sex månader ännu inte var rapporterade som verkställda. Av dessa var det 785 beslut där väntetiden var längre än 18 månader.

#18 Ej verkställda beslut väntetid längre än 6 månader år 2017	SoL	LSS	Totalt
Kvinna			
7–9 månader	1016	351	1367
10–12 månader	395	225	620
13–17 månader	236	158	394
18+ månader	170	199	369
Totalt	1 817	933	2 750
Man			
7–9 månader	646	525	1 171
10–12 månader	284	370	654
13–17 månader	188	264	452
18+ månader	134	282	416
Totalt	1 252	1 441	2 693

Om en kommun väntar oskäligt länge med verkställighet ansöker IVO om särskild avgift hos förvaltningsrätten. Vid bedömning av om väntetiden kan anses skäligt väger IVO in både individens behov av insatsen i den aktuella situationen, eventuella önskemål samt insatser som den enskilde fått i väntan på att beslutet ska verkställas. IVO väger också in hur kommunen arbetat för att verkställa beslutet eller domen.

Under 2017 har 208 ärenden varit föremål för ansökan om särskild avgift. Samtliga ansökningar gällde ej verkställda beslut enligt SoL eller LSS. Antalet ansökningar som gjorts under året har minskat jämfört med föregående år med anledning av den tidigare nämnda omorganisationen.

#19 Antal ärenden enligt SoL och LSS som varit föremål för särskild avgift år 2017	Kvinna	Man	Totalt
SoL	42	60	102
LSS	38	68	106
Totalt	80	128	208

Pröva och utfärda tillstånd

PRÖVA OCH UTFÄRDA HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSTILLSTÅND

IVO prövar ansökningar om olika tillstånd inom hälso- och sjukvårdsområdet. Tillståndsärendet initieras av vården. Bland de tillståndsärenden som handläggs återfinns bland annat:

- Blod- och vävnadsverksamhet.
- Abortverksamhet.
- Sprututbytesverksamheter.

#20 Tillståndsärenden inom Hälso- och sjukvården	2015	2016	2017
Registrerade ärenden	114	88	102
Beslutade ärenden	99	85	107
Total kostnad (tkr)	1 816	1 195	2 132
Genomsnittlig kostnad per ärende (tkr)	18	14	20

Inom området blod- och vävnadsinrättningar har ett utvecklingsarbete skett för att skapa praxis och skapa ändamålsenliga rutiner till stöd för såväl tillståndsprövningen som tillsynen på området. Utvecklingsarbetet, som har varit mer intensivt under 2017, bedöms vara det som påverkat styckkostnaden.

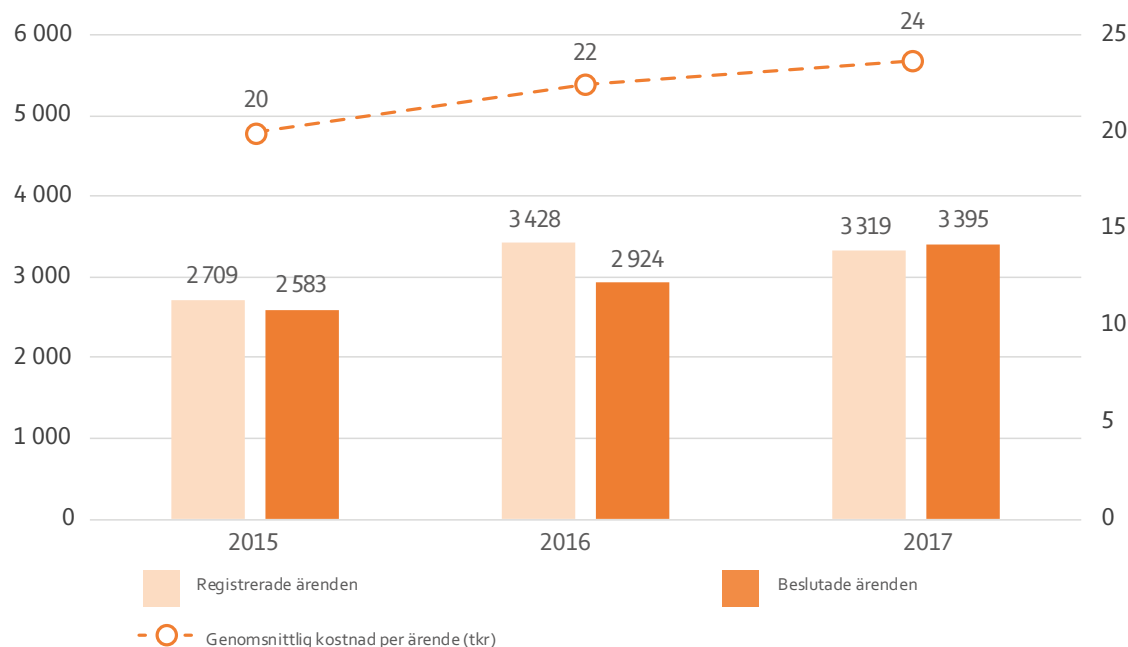
PRÖVA OCH UTFÄRDA SOCIALTJÄNSTTILLSTÅND

IVO prövar ansökningar om tillstånd att bedriva enskild verksamhet enligt SoL och LSS. Genom tillståndsprövningen görs en bedömning om verksamheten har förutsättningar att bedrivas med god kvalitet och säkerhet. Tillstånd krävs exempelvis för verksamheter som bedriver:

- Hem för vård eller boende (HVB).
- Bostad med särskild service för funktionshindrade.
- Personlig assistans.
- Stödboende.

Antalet registrerade ärenden ökade kraftigt från 2015 till 2016. Den ökningen är i stort sett helt hänförlig till den flyktingsituation som rådde under andra hälften av 2015, som i sin tur genererade en stor ökning av ansökningar om HVB för målgruppen ensamkommande barn, samt från 2016 också stödboenden för ungdomar.

Diagram 4: Tillståndsärenden inom Socialtjänsten

Att antal registrerade ärenden inte har minskat i motsvarande omfattning år 2017, beror dels på att nya tillståndsplikter tillkom i april 2017 (omfattar privata verksamheter enligt socialtjänstlagen som bedrivs på entreprenad med en kommun, samt verksamheter som ger konsulentstöd åt familjehem och jourhem), och dels på att antalet överklaganden har ökat mycket kraftigt. En trolig anledning till ökningen är att IVO har utvecklat metoder kring lämplighetsprövning och nu avslår fler ärenden på grund av olämpliga företrädare. Ytterligare en förklaring är en ökad beslutsproduktion generellt och därmed ett ökat antal avslag.

Under 2017 inkom 264 ansökningar som rörde konsulentstödsverksamheter, och 105 ansökningar om att bedriva verksamhet enligt socialtjänstlagen på entreprenad. Antalet inkomna överklaganden har ökat från 149 stycken 2016 till 290 stycken 2017.

Ärendeproduktionen har ökat och ärendebalanserna minskar nu efter 2016 års ökning. Antalet avslutade ärenden har ökat med cirka 30 procent från 2015 till 2017. Ökningen beror både på resurstillskott och på effektiviseringar av handläggningen.

Den genomsnittliga kostnaden per ärende har stigit något 2017 jämfört med tidigare år. Bedömningen är att kostnadsökningen främst beror på dessa orsaker:

- Rekrytering och introduktion av nya medarbetare har skett i stort sett kontinuerligt sedan 2016. Introduktion och handledning har skett i den dagliga handläggningen och av befintliga utredare vilket i sin tur har gett en högre styckkostnad i handläggningen.
- Den kraftiga ökningen av överklaganden.
- Under 2017 har IVO lanserat en e-tjänst för tillståndsprövning och en upplysningstjänst för tillståndsfrågor, samt beslutat och implementerat en rad interna stöd för utredning och bedömning. All utveckling har genomförts av samma personal som också har att hantera tillståndsansökningar och överklaganden, vilket har gett ökade kostnader för ärendehandläggningen.
- Under 2017 har IVO arbetat med utveckling av lämplighetsprövning av de aktörer som söker tillstånd. En del av kostnadsökningen kan därför bero på utvecklingsarbetet som skett.

Register

IVO förvaltar åtta register. Dessa register innehåller de verksamheter inom socialtjänst och hälso- och sjukvård som myndigheten har tillsynsansvar över. Uppgifterna i registren kan även användas för att analysera och följa upp utvecklingen inom socialtjänst och hälso- och sjukvård. Omsorgsregistret och Vårdgivarregistret finns sedan 2015 i IVO:s registerplattform. 2017 påbörjades arbetet med att migrera blod, vävnad, donations- och transplantationsverksamheter till IVO:s registerplattform. Under 2017 har stora utvecklingsinsatser gjorts för att förbättra både tillgängligheten och kvaliteten i registren. Denna insats kommer att fortsätta under 2018.

Den övergripande trenden är att det totala antalet registrerade verksamheter ökar medan verksamheter för ensamkommande (HVB och stödboenden) minskar.

#21 Antal registrerade verksamheter	2015-12-31	2016-12-31	2017-12-31
Socialtjänst			
Totalt antal verksamheter (Omsorgsregistret)	10 771	12 242	12 905
Varav HVB	1 775	2 386	2 169
Total kostnad (tkr)	2 006	2 774	2 859*
Hälso- och sjukvård			
Vårdgivarregistret	21 854	22 653	23 628
Vävnadsinrättningar	59	56	59
Blodverksamheter	24	24	24
Verksamheter som bedriver läkemedelsassisterad underhållsbehandling för opiatberoende	151	157	177
Säkerhetsregistret	110	112	107
Donations- och transplantationsregistret	75	75	75
Biobankregister	922	955	447**
Total kostnad (tkr)	2 585	2 652	2 887*

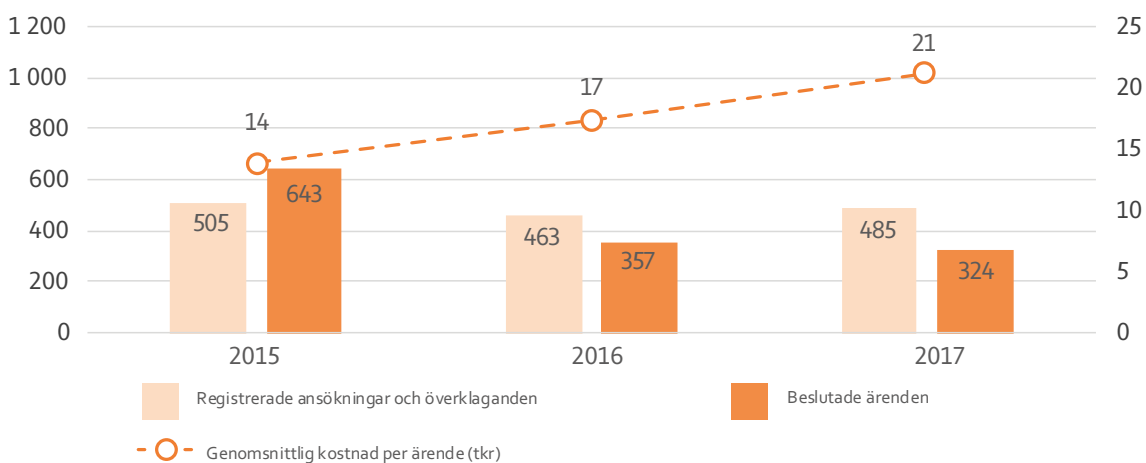
* Total kostnad utgörs av personalkostnader inklusive overheadkostnader. IT-kostnader för drift, förvaltning och utveckling ingår inte.

** Tidigare år har det sammanslagna antalet för aktiva och icke-aktiva biobanker redovisats. I år redovisar IVO endast de aktiva biobankerna i Biobanksregistret.

Journalförstöring

IVO kan besluta att uppgifter i en patientjournal upprättad inom hälso- och sjukvården ska förstöras. Journalförstöring är möjligt endast i undantagsfall. Ett ärende om journalförstöring inleds när en patient eller någon annan som omnämns i en patientjournal ansöker om det. För att IVO ska besluta om journalförstöring ska sökanden ha anförut godtagbara skäl för sin ansökan, uppgifterna i journalen ska uppenbarligen inte behövas för patientens vård och från allmän synpunkt ska det uppenbarligen inte finnas skäl att bevara journalen.

Diagram 5: Journalförstöring

För att få jämförbara siffror görs redovisningen på likartat sätt för 2017 som tidigare år. I antal registrerade ansökningar 2017 ingår därför 438 ansökningar om journalförstöring och 47 överklagade ärenden om journalförstöring som sänts till Förvaltningsrätten i Stockholm. Det har inkommit 52 fler ansökningar 2017 än 2016. En orsak till ökningen kan vara att fler patienter numera tar del av sin patientjournal.

I antal beslutade ärenden 2017 ingår 296 ärenden som beslutats av IVO och 28 ärenden som överklagades under 2017 och där dom meddelats. IVO:s balans har ökat med 142 ärenden under året.

Av 296 beslutade journalförstörelseärenden 2017 har kön inte registrerats i ett ärende. Av övriga 295 ärenden gäller ansökan om journalförstöring i 176 beslut kvinnor och i 119 beslut män.

Kvalitetsuppföljning

IVO har fortsatt arbetet med kvalitetsuppföljning genom verksamhetsrevision och ärendegenomgång i team. Resultatet av samtliga kvalitetsuppföljningar har presenterats på ledningens genomgång och samtliga avdelningar har vidtagit och/eller planerat åtgärder med anledning av resultaten.

Under 2017 har IVO genomfört fem verksamhetsrevisioner för att undersöka följsamhet till fattade beslut och fastställda arbetssätt inom såväl kärn- som stödprocesser. Uppföljning har gjorts inom processerna egeninitierad tillsyn, förelägganden, anmälan till IVO, tillstånd gruppbostad enligt 9 kap. 9 § LSS och rekryteringsprocessen.

Uppföljningen visar även fortsättningsvis på hög grad av följsamhet till processerna och få avvikelser. Berörda processägare har analyserat resultaten och tagit fram handlingsplaner för processens förbättringsarbete.

IVO har även följt upp kvaliteten i myndighetens beslut genom ärendegenomgång i team inom områdena lex Sarah och tillståndsprövning av LSS-verksamheter, med fokus på bedömning av föreståndarens kompetens. Granskningsteamet har granskat både den egna avdelningens beslut och beslut fattade på andra avdelningar. Respektive avdelning har analyserat sitt resultat och tagit fram en handlingsplan för avdelningens förbättringsarbete. Avdelningarna har även identifierat förbättringsförslag som överlämnats till berörda processägare för ställningstagande och åtgärd.

Under hösten har IVO även skapat utrymme för avdelningarna att jobba vidare med resultatet från samtliga ärendegenomgångar som har genomförts sedan starten. Uppföljningen visar att ärendegenomgångarna har resulterat i möten för beslutsfattare för att ensa bedömningar, utbildningsinsatser och nya ansökningsblanketter.

IVO har även påbörjat arbetet med att utveckla modellen, till exempel genom att följa upp hur förbättringsförslag tas om hand inom en process.

Återföring

En central del av IVO:s återföring sker i samband med inspektioner. Återföring av tillsynsresultat sker även på aggregerad nivå i form av möten, rapporter och seminarium på webben. En annan form av återföring är vägledning genom enskilda möten, IVO:s upplysningstjänster och spridande av principiella beslut.

IVO deltar även vid utvalda konferenser med prioriterade målgrupper för att återföra resultat av tillsyn och föra en dialog kring dessa.

IVO:s främsta egenarrangerade konferens är IVO-dagen, som vänder sig till ledningsskiktet inom vård och omsorg. Under året har IVO förberett sex konferenser i landet som genomförs under februari 2018. Målgrupp för konferensen är högre chefer – politiker och tjänstemän – som kommer att delta i en strategisk dialog kopplat till tillsyns- och tillståndsområdet. Utgångspunkten för IVO-dagen är att diskutera de nationella tillsynsinsatserna, samt aktuella områden som berör målgrupperna och IVO:s verksamhet. Representer bland deltagarna deltar också i diskussionspaneler. IVO-dagen erbjuder också möjlighet till dialog med IVO:s ledning, medarbetare och kollegor i regionen. Innehållet från IVO-dagen filmas och sprids till målgrupperna.

Jämställdhetsintegrering

IVO har sedan 2015 i uppdrag från regeringen att arbeta med jämställdhetsintegrering. Arbetet utgår från den handlingsplan för jämställdhetsintegrering för 2016–2018 som IVO tog fram i enlighet med uppdraget i regleringsbrevet för 2015.

Handlingsplanen redogör för mål, planerade aktiviteter och förväntade resultat rörande jämställdhetsintegrering inom fem områden: bemötande och kommunikation, analys och statistik, tillsynsmetoder, beslut samt styrdokument.

Enligt regleringsbrevet ska IVO redovisa åtgärder och resultat av arbetet med jämställdhetsintegrering i myndighetens årsredovisning för 2016–2018. Den 22 februari 2018 ska IVO även lämna en särskild delrapport som beskriver myndighetens arbete med jämställdhetsintegrering 2015–2017 till regeringen.

Under 2016 var flera av de aktiviteter som genomfördes av karaktären att skapa förutsättningar för vidare arbete med jämställdhetsintegrering på IVO. Under 2017 har arbetet till stor del handlat om att utföra de aktiviteter och implementera de delar som föregående års arbete lade grund för. I de flesta delar har aktiviteterna i handlingsplanen genomförts enligt plan. Vidare har IVO påbörjat förberedelsearbetet för de aktiviteter som planeras under 2018.

Under 2017 infördes ett moment om jämställt bemötande i IVO:s introduktionsutbildning, en utbildning som samtliga nyanställda går. IVO har också en särskild utbildning för inspektörer, Tillsynsutbildningen, som genomfördes som en pilot under hösten 2017. I piloten fanns inga jämställdhetsmoment, men förberedelser gjordes för implementera sådana i utbildningen under 2018. IVO fortsätter att utveckla sitt arbete med jämställdhet i båda utbildningarna.

Vidare blev kön en integrerad variabel i IVO:s uppföljning vilket betyder att IVO tydligare redovisar likheter och skillnader med avseende på kön. Ett jämställdhetsperspektiv har blivit en integrerad del av IVO:s analysarbete.

Under 2017 lanserades även en stödrutin för jämställdhetsanalys inom processen för egeninitierad tillsyn. Rutinen har följts upp och behov av ytterligare stöd för jämställdhetsintegrering i övriga typer av tillsyn har identifierats.

TABELLSAMMANSTÄLLNING

Sammanställning tabeller och diagram

Tabell	Sida
Diagram 1 Lex Maria	11
Diagram 2 Lex Sarah	12
Diagram 3 Klagomål på hälso- och sjukvård	13
Tabell 1 Anmälan till IVO	14
Tabell 2 Frekvenstillsyn blod och väv nad, antal inspektioner	15
Tabell 3 Frekvenstillsyn boende för barn och ungdomar, antal inspektioner	16
Tabell 4 Antal barnsamtal vid inspektioner	17
Tabell 5 Områden som granskats i den nationellt samordnade tillsynen 2017	17
Tabell 6 Initiativärenden angående tillsyn av verksamhet*	18
Tabell 7 Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal - Anmälan och initiativ	19
Tabell 8 Antal ärenden med åtgärder 2017 - Anmälan och initiativ	19
Tabell 9 Antal ärenden med kritik 2017 - Anmälan och initiativ	20
Tabell 10 Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal - Beslutad provotid och uppföljning	20
Tabell 11 Förelägganden (missförhållanden/fara för patientsäkerhet) antal beslut	20
Tabell 12 Ansöka om utdömande av vite	21
Tabell 13 Anmäla till Polismyndigheten eller till åtal hos Åklagarmyndigheten	21
Tabell 14 Förbjuda verksamhet eller återkalla tillstånd, antal beslut	21
Tabell 15 Överflyttning av ärenden enligt SoL	22
Tabell 16 Ej verkställda beslut	22
Tabell 17 Beslutade ärenden per verksamhetstyp och kön	22
Tabell 18 Ej verkställda beslut väntetid längre än 6 månader år 2017	23
Tabell 19 Antal ärenden enligt SoL och LSS som varit föremål för särskild avgift år 2017	23
Tabell 20 Tillståndsärenden inom Hälso- och sjukvården	24
Diagram 4 Tillståndsärenden inom Socialtjänsten	24
Tabell 21 Antal registrerade verksamheter	26
Diagram 5 Journalförstöring	27
Tabell 22 Journalförstöring	27
Tabell 23 Intäkter (tkr)	34
Tabell 24 Kostnader (tkr)	34
Tabell 25 Kostnad per ärendeslag (tkr)	35
Diagram 6 Fördelning av kostnader inom verksamhetsområde (tkr)	36
Diagram 7 Fördelning av kostnader per verksamhetsområde	36
Diagram 8 Fördelning av kostnader inom verksamhetsområdet socialtjänst 2017	37
Diagram 9 Fördelning av kostnader inom verksamhetsområdet hälso- och sjukvård 2017	37
Tabell 26 Verksamhet	37

SIDHÄNVISNING ÅTERRAPPORTERINGSKRAV**Sammanställning återrappporteringskrav**

Återrappporteringskrav	Sida
Antal inspektioner enligt 3 kap. 19 § socialtjänstförordningen (2001:937) och 11 § förordningen (1993:1090) om stöd och service till vissa funktionshindrade och antalet barnsamtal, uppdelat på flickor och pojkar.	15
Inspektionen för vård och omsorg ska redovisa hur myndigheten under året har arbetat med nationellt samordnad tillsyn. Redovisningen ska ange vilka områden som har granskats och hur många verksamheter som har ingått i granskningen.	17
Inspektionen för vård och omsorg ska redovisa antalet rapporterade ej verkställda beslut enligt SoL (2001:453), och LSS (1993:387), uppdelat på kvinnor och män, flickor och pojkar, där väntetiden för individen var längre än sex månader från kommunens beslutsdatum till verkställighet eller avslut av annan anledning samt antal ärenden enligt SoL och LSS som varit föremål för ansökningar om särskild avgift.	22

3 Personal och kompetens

IVO:S MEDARBETARE

Vid årsskiftet 2017/2018 var 747² medarbetare anställda vid IVO att jämföra med de 629 som var anställda ett år tidigare.

PERSONALSAMMANSÄTTNING

De största grupperna hos IVO är inspektörer och utredare. Inspektörernas bakgrund är oftast inom hälso- och sjukvård samt socialtjänsten. Andelen chefer (ledningskompetens) uppgår till cirka 6 procent och andelen medarbetare inom kärnverksamheten är 88 procent. Merparten av våra anställda har en tillsvidareanställning.

Ålders- och könsfördelning chefer och medarbetare

Den genomsnittliga åldern för en medarbetare är 48 år. Det är en något högre siffra än för staten i övrigt (44 år avseende 2016) vilket kan antas hänga samman med de kompetens- och erfarenhetskrav som ställs för yrket inspektör. IVO är en myndighet som traditionellt rekryterar från områden med kvinnodominerade yrken – bland annat socialtjänst och hälso- och sjukvård. Detta avspeglar sig i könsfördelningen bland våra medarbetare – 81 procent kvinnor och 19 procent män.

Börjat och slutat 2017

IVO har under 2017 anställt totalt 234 medarbetare. Det stora antalet nyrekryteringar förklaras genom att IVO inför 2017 fick nya uppdrag och nya medel. En stor del av årets nyrekryteringar var tidsbegränsade anställningar med anledning av att IVO inför 2017 även fick tillfälliga medel.

Under 2017 slutade 147 medarbetare varav 63 valde att gå till andra arbetsgivare. 8 medarbetare gick i pension och 55 visstidsanställningar avslutades.

Kompetensförsörjning

Under 2017 har arbetet med att realisera den strategi för kompetensförsörjning som fastställdes i maj 2015 fortsatt. Den arbetades fram i nära samarbete med kärnverksamheten med det huvudsakliga syftet att säkerställa god kompetensförsörjning på kort och lång sikt.

Under hösten 2017 startade Tillsynsutbildningen som riktar sig till nyanställda inspektörer. Utbildningen syftar till att IVO kan bedriva en effektiv och enhetlig tillsyn. Målet med utbildningen är att ge en gemensam utbildning i de grundläggande kunskaper som behövs för inspektörsrollen. 22 inspektörer gick utbildningen under hösten under en fyra månaders period. Under hösten har HR-enheten arbetat aktivt med att utvärdera satsningen, för att säkerställa att utbildningen håller den nivå och kvalitet som önskas inför utbildningssatsningen under 2018.

Under 2017 infördes nya standardiserade lokala introduktionsprogram. Syftet med de nya standardiserade introduktionsprogrammen är att skapa EN bild av IVO och säkerställa att alla får samma förståelse för bland annat mål, uppdrag, organisation med mera. HR-enheten har tillsammans med representanter från verksamheten under 2017 genomfört 14 introduktionsutbildningar på de olika avdelningarna.

2 Uppgifter från AgV:s Tidsanvändningsstatistik. I siffran ingår såväl tjänstlediga personer som dess ev ersättare

Arbetet med IVO:s värdegrund och kultur fortsätter genom att ge förutsättningar för ett tydligt ledarskap och ett aktivt medarbetarskap för att nå engagemang och delaktighet. Vi genomför chefsdagar för samtliga chefer vid två tillfällen per år samt IVO-Forum där samtliga medarbetare deltar. Under IVO-forum 2017 spanade vi på vår omvärld och diskuterade patient- och brukarperspektivet, metoder, samarbete och kultur.

ARBETSMILJÖ

Under 2017 har ett nytt samverkansavtal för IVO införts. Från april ersattes centrala och lokala MBL-förhandlingar och Arbetsmiljökommittéer av partssammansatt samverkansgrupp på myndighetsnivå respektive avdelningsnivå. På enhetsmöten sker samverkan mellan chef och medarbetare. Genom att arbeta i samverkan skapar vi förutsättningar för delaktighet i ett tidigt skede. Det nya samverkansavtalet kommer att följas upp och utvärderas under våren 2018.

IVO har en väl utarbetad process för det systematiska arbetsmiljöarbetet som beskriver ett kontinuerligt arbete, som ska vara en naturlig del av verksamheten. Att arbetsmiljö ingår som en del i samverkan, med tydlig arbetsmiljöpunkt på agendan, gör arbetsmiljöfrågor till en naturlig del på alla nivåer.

Den senaste klimatmätningen genomfördes i november 2016 och en ny planeras till 2018. IVO har en bra fysisk arbetsmiljö – lokalerna är ändamålsenliga och ergonomiskt utformade. Under 2017 togs beslutet att påbörja resan mot aktivitetsbaserade arbetsplatser och ett nytt sätt att arbeta tillsammans. Under hösten har arbetsgrupper analyserat förutsättningar för detta samt arbetat med att ta fram en lokalplan. Arbetet har skett med hög grad av delaktighet, i enlighet med vårt samverkansavtal. Arbetet fortsätter under 2018.

ARBETSTIDENS FÖRLÄGGNING

Det befintliga arbetstidsavtalet innebär att IVO tillämpar kontorsarbetstid med möjlighet till flexibel arbetstid. IVO har en viss utökad veckoarbetstid för att arbeta in så kallade förkortade arbetsdagar (enligt Villkorsavtalet) och klämdagar.

Varje vecka finns möjligheten att använda en timme av arbetstiden till friskvård. Denna timme kan användas inom ett relativt brett spektra. En tanke med detta är att uppmuntra andra än ”de redan frälsta” – det vill säga att man också ska kunna använda sin timme till massage och andra förebyggande aktiviteter.

SJUKFRÅNVARO

Sjukfrånvaron vid IVO uppgår till 4,39 procent vilket är i stort sett samma jämfört med föregående period (4,28 procent). En jämförelse med staten i övrigt visar att siffran där är 4,0 procent (avs 2016)³. Av den totala sjukfrånvaron vid IVO står långtidssjukfrånvaro om mer än 60 dagar för 52,55 procent. Kvinnor har en högre sjukfrånvaro än män – 4,95 procent att jämföra med 1,93 procent. Fördelat på åldrar visar det sig att sjukfrånvaron är högst i ålderskategorin – 29 eller yngre, 6,28 procent (antalet är dock relativt litet där) samt 50+ som har en sjukfrånvaro om 4,62 procent. Sjukfrånvaron för åldersgruppen 30–49 år uppgår till 3,91 procent.

4 Verksamhetens intäkter och kostnader

Intäkter

IVO:s verksamhet är främst anslagsfinansierad. Andelen av finansiering som bestod av bidrag ökade 2017 i och med att IVO tilldelades ett bidrag för Trygg och säker vård för barn och unga som är placerade utanför det egna hemmet (Regeringens proposition 2016/17:59). Trots detta är de övriga finansieringskällorna, avgifter, bidrag och andra ersättningar, fortfarande små i förhållande till anslaget. Intäkterna av avgifter och andra ersättningar har minskat 2017 på grund av minskade konferensintäkter för Tillsynsforum. Tillsynsforum är ett nätverk för de som arbetar statligt med tillsyn och ordförandeskapet roterar mellan deltagarna. Ordförandeskapet för Tillsynsforum övergick vid slutet av 2017 till Transportstyrelsen och därmed ansvaret för ekonomin. Det tilldelade anslaget för IVO inom anslaget 8:2 var 717 293 tkr år 2017.

#23 Intäkter (tkr)	2013	2014	2015	2016	2017
Intäkter av anslag	355 355	621 963	657 073	598 091	678 333
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2 334	1 432	1 328	1 612	812
Intäkter av bidrag	1 184	149	74	-82	4 577
Finansiella intäkter	436	400	65	120	134
Summa verksamhetens intäkter	359 309	623 944	658 539	599 741	683 855

Kostnader

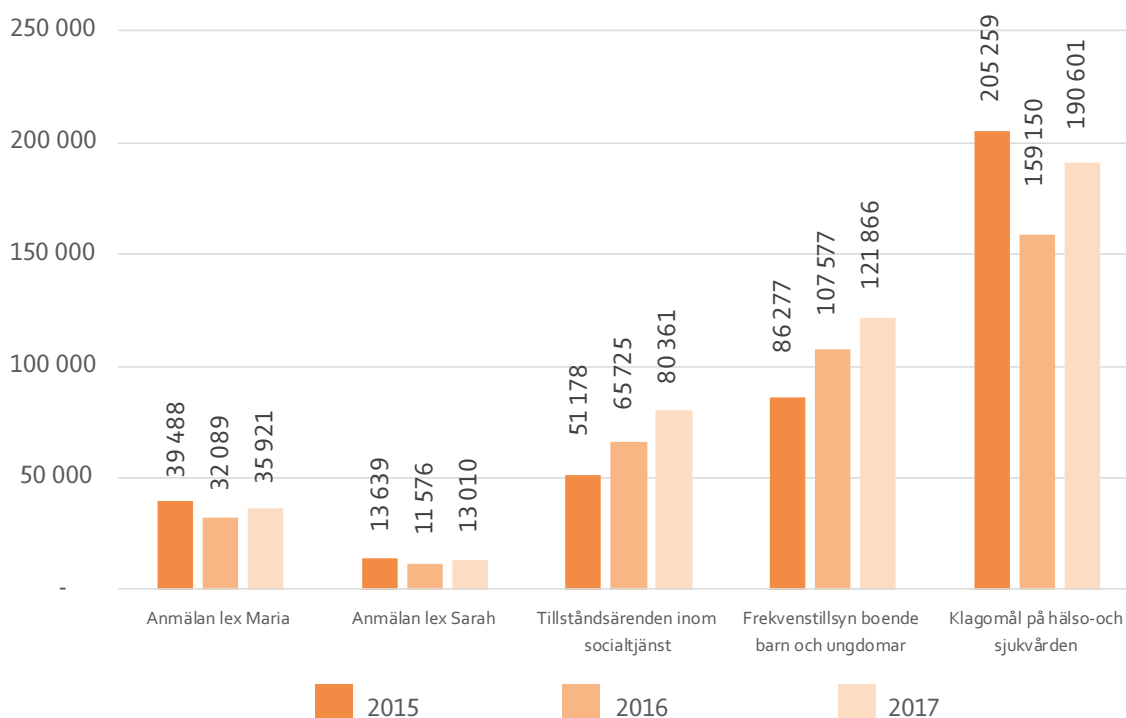
Kostnaderna för verksamheten uppgår 2017 till 684 miljoner kronor. I jämförelse med 2016 har den totala kostnaden ökat med 84 miljoner kronor 2017 varav 58 miljoner kronor avser personalkostnader. Detta förklaras av att myndigheten har fått ett ökat anslag och haft möjligheten att anställa 234 medarbetare under året. Kostnaderna för personal är alltså den största posten och motsvarar cirka 75 procent av den totala kostnaden. Övriga driftkostnader har ökat främst på grund av satsningar på IT-utveckling i linje med myndighetens strategiska utvecklingsarbete inom programmet IVO 2020. Ökningen beror också på ett ökat resande samt ett ökat användande av externa resurser i organisationen. Några av myndighetens inventarier har avyttrats och andra är helt avskrivna vilket resulterat i minskade avskrivningar.

#24 Kostnader (tkr)	2013	2014	2015	2016	2017
Kostnader för personal	234 584	467 354	500 050	451 868	510 228
Kostnader för lokaler	21 096	44 887	51 068	53 240	53 634
Övriga driftkostnader	99 953	105 129	101 157	88 855	115 760
Finansiella kostnader	122	126	153	356	599
Avskrivningar och nedskrivningar	3 554	6 449	6 110	5 422	3 633
Summa verksamhetens kostnader	359 309	623 944	658 539	599 741	683 855

Verksamhetens kostnader

Tabellen visar en sammanställning av total kostnad för IVO:s prestationer under perioden 2015–2017.

#25 Kostnad per ärendeslag (tkr)	2015	2016	2017
Anmälan avseende blod-, vävnads- och transplantationsverksamhet	628	709	808
Anmälan avseende brister i säkerhet inom rättspsykiatrisk vård eller psykiatrisk tvångsvård	1 374	1 476	1 510
Anmälan lex Maria	39 488	32 089	35 921
Anmälan lex Sarah	13 639	11 576	13 010
Anmälan och information avseende negativa händelser med medicinteknisk produkt	1 670	1 256	1 850
Anmälan till IVO	-	13 249	20 103
Ej verkställda beslut och domar	17 713	18 272	13 508
Frekvenstillsyn blod och vävnader	3 881	2 996	2 918
Frekvenstillsyn boende barn och ungdomar	86 277	107 577	121 866
Initiativ hälso- och sjukvård	32 217	26 283	39 919
Initiativ socialtjänst	62 544	65 391	89 995
Journalförstöring	8 717	6 218	6 839
Klagomål på både hälso- och sjukvård och socialtjänst.	4 765	3 546	610
Klagomål på hälso- och sjukvården	205 259	159 150	190 601
Klagomål på socialtjänst	73 295	25 551	-
Register hälso- och sjukvård	2 585	2 649	2 887
Register socialtjänst	2 006	2 772	2 859
Tillståndsärenden inom hälso- och sjukvård	1 816	1 195	2 132
Tillståndsärenden inom socialtjänst	51 178	65 725	80 361
Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal, anmälan och initiativ	26 345	33 684	42 274
Tillsyn av hälso- och sjukvårdspersonal, beslutad provotid	2 957	2 646	4 147
Tillsynsforum	-	872	371
Åtgärder mot verksamhet och personal	9 571	11 649	7 685
Övriga kostnader hälso- och sjukvård	3 317	1 605	841
Övriga kostnader socialtjänst	7 297	1 605	841
Totalt prestationer	658 539	599 741	683 855

Diagram 6: Fördelning av kostnader inom verksamhetsområde (tkr)

Kostnaderna för tillståndsärenden inom socialtjänst och frekvenstillsyn boende barn och ungdomar har fortsatt att öka under 2017.

Den totala kostnaden för klagomål på hälso- och sjukvård har 2015 och 2017 varit högre för att klara det ökade inflödet av ärenden.

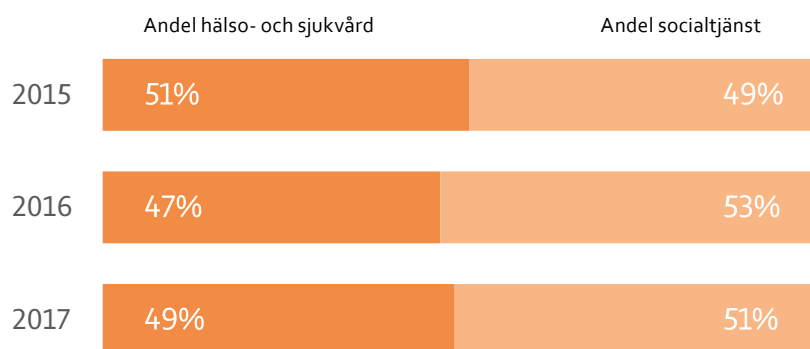
Diagram 7: Fördelning av kostnader per verksamhetsområde

Diagram 8: Fördelning av de sex största kostnaderna inom verksamhetsområdet socialtjänst 2017

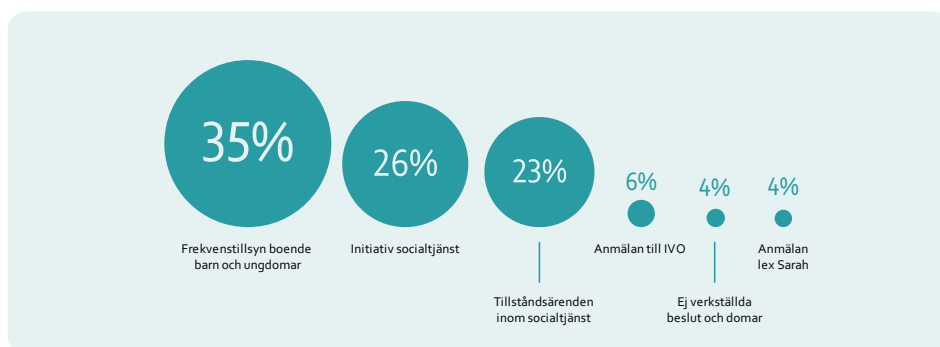
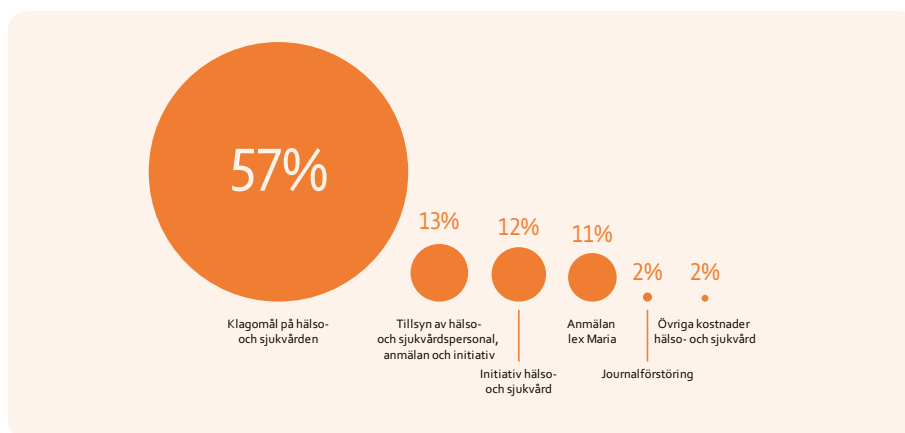

Diagram 9: Fördelning av de sex största kostnaderna inom verksamhetsområdet hälso- och sjukvård 2017

Avgiftsbelagd verksamhet

Det ekonomiska målet för den avgiftsbelagda verksamheten är full kostnadstäckning. Tabellen nedan visar intäkter, kostnader och resultat för IVO:s avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelning för återrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet i regleringsbrevet. Kostnaderna i tabellen avser kostnader för tillståndsprövning av dessa ärendeslag.

#26 Verksamhet	Ink. Tit.	+/- t.o.m. 2015	+/- 2016	Intäkter 2017	Kostnader 2017	Ack +/- utgå. 2017
Blodverksamhet	2552	1 348	878	1 494	548	3 172
Vävnads- och cellverksamhet	2552	1 156	763	1 316	743	2 492
Summa		2 504	1 641	2 810	1 291	5 664

Beräknad budget återfinns i anslagsredovisningen, sidan 43. Intäkter och kostnader varierar med antalet aktiva blodverksamheter respektive vävnadsinrättningar som ska betala en årsavgift för att bedriva verksamhet.

5 Ekonomisk redovisning

Tilläggsupplysningar

Alla belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) om inget annat anges. Till följd av detta kan summeringsdifferenser förekomma.

REDOVISNINGSPRINCIPER

Tillämpade redovisningsprinciper

IVO:s bokföring följer god redovisningssed och förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring samt Ekonomistyrningsverkets (ESV:s) föreskrifter och allmänna råd till denna förordning. Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt ESV:s föreskrifter och allmänna råd till denna förordning.

I enlighet med ESV:s föreskrifter till 10 § FBF (Förordning om myndigheters bokföring) tillämpar myndigheten brytdagen den 5 januari. Efter brytdagen har fakturor överstigande 50 tkr bokförts som period-avgränsningsposter.

Kostnadsmässig anslagsavräkning

Semesterdagar som intjänats före år 2009 avräknas från och med år 2009 anslaget först vid uttaget enligt undantagsbestämmelsen. Utgående balans år 2016, 3 004 tkr, har år 2017 minskat med 612 tkr.

VÄRDERINGSPRINCIPER

Anläggningstillgångar

Ny riktlinje gällande avskrivningstider och anläggningsgrupper tillämpas efter övergång till Statens Servicecenters Ekonomitjänst med systemlösning. Anskaffade inventarier, licenser med mera betraktas som anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet uppgår till minst 25 tkr och den ekonomiska livslängden uppgår till minst tre år. Persondatorer kostnadsförs i sin helhet vid anskaffningen.

Beloppsgränsen för förbättringsutgifter på annans fastighet är 25 tkr. Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.

Internt utvecklad IT-system och dataprogram samt licenser betraktas som immateriella anläggningstillgångar om anskaffningsvärdet överstiger väsentligt värde.

Avskrivning sker enligt linjär avskrivningsmetod. Avskrivning under anskaffningsåret sker från den månad tillgången tas i bruk.

Omsättningstillgångar

Fordringar har tagits upp till det belopp varmed de beräknas inflyta.

Skulder

Skulderna har tagits upp till nominellt belopp.

Tillämpade avskrivningstider	
3 år	Immateriella anläggningstillgångar, egenutvecklade system och applikationer Aktiveringar tom 2017-03-31, dessa är färdigavskrivna.
5 år	Immateriella anläggningstillgångar, egenutvecklade system och applikationer Aktiveringar from 2017-04-01, inga aktiveringar gjorda under 2017.
3 år	Datorer och kringutrustning.
10 år	Övriga inventarier.
Avskrivningstiden för förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår till högst den återstående giltighetstiden på hyreskontraktet, dock lägst tre år.	

Resultaträkning

(tkr)	Not	2017	2016
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	1	678 333	598 091
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2	812	1 612
Intäkter av bidrag	3	4 577	-82
Finansiella intäkter	4	134	120
Summa		683 855	599 741
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	5	-510 228	-451 868
Kostnader för lokaler		-53 634	-53 240
Övriga driftkostnader	6	-115 760	-88 855
Finansiella kostnader	7	-599	-356
Avskrivningar och nedskrivningar		-3 633	-5 422
Summa		-683 855	-599 741
Verksamhetsutfall		0	0
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter med mera som inte disponeras	8	48 128	46 203
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet		-48 128	-46 203
Saldo		0	0
Transfereringar			
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag		280	0
Lämnade bidrag	9	-280	0
Saldo		0	0
Årets kapitalförändring		0	0

Balansräkning

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	10	0	0
Summa		0	0
Materiella anläggningstillgångar			
Förbättringsutgifter på annans fastighet	11	1 161	2 200
Maskiner, inventarier, installationer med mera	12	16 463	18 892
Summa		17 624	21 092
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		96	34
Fordringar hos andra myndigheter		8 297	8 473
Övriga kortfristiga fordringar	13	5 767	6 741
Summa		14 161	15 248
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	14	13 426	13 597
Övriga upplupna intäkter	15	0	734
Summa		13 426	14 331
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	16	-41 224	-48 072
Summa		-41 224	-48 072
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret		122 296	95 865
Summa		122 296	95 865
SUMMA TILLGÅNGAR		126 283	98 463
KAPITAL OCH SKULDER			
Myndighetskapital			
Statskapital	18	238	238
Balanserad kapitalförändring		0	0
Kapitalförändring enligt resultaträkningen		0	0
Summa		238	238
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	2 294	2 246
Övriga avsättningar	20	2 134	1 841

Balansräkning

(tkr)	Not	2017-12-31	2016-12-31
Summa		4 428	4 087
Skulder med mera			
Lån i Riksgäldskontoret	21	17 677	20 854
Kortfristiga skulder till andra myndigheter		14 704	10 685
Leverantörsskulder		33 057	15 566
Övriga kortfristiga skulder	22	9 656	7 057
Summa		75 093	54 161
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	23	40 475	39 471
Oförbrukade bidrag	24	6 049	507
Summa		46 524	39 978
SUMMA KAPITAL OCH SKULDER		126 283	98 463

Anslagsredovisning

Redovisning mot anslag (tkr)

Anslag	Not	Ing. över- förings- belopp	Årets till- delning enl. regl. brev	Indrag- ning	Totalt disponi- belt belopp	Utgifter	Utgående över- förings- belopp
ap.1 Inspektio- nen för vård och omsorg (ram)	25	44 449	697 839	-24 996	717 293	-678 945	38 347
Summa		44 449	697 839	-24 996	717 293	-678 945	38 347

Redovisning mot inkomsttitel

Inkomsttitel (tkr)	Beräknat belopp	Inkomster
2552 603 Blodverksamhet	1 400	1 494
2552 607 Vävnads- och cellverksamhet	1 200	1 316
2714 223 Vitesföreläggande	-	45 302
2811 276 Övriga inkomster	-	15
Summa	2 600	48 128

Noter

(tkr)	2017	2016
RESULTATRÄKNING		
Not 1 Intäkter av anslag		
Intäkter av anslag	678 333	598 091
Summa	678 333	598 091
Summa "Intäkter av anslag" (678 333 tkr) skiljer sig från summa "Utgifter" (678 945 tkr) på anslaget Uo 9.8:2. Skillnaden (612 tkr) beror på minskning av semesterlöneskuld som intjänats före år 2009. Denna post har belastat anslaget, men inte bokförts som kostnad i resultaträkningen.		
Not 2 Intäkter av avgifter och andra ersättningar		
Intäkter enligt 4 § avgiftsförordningen, automatisk databehandlingsinformation i annan form än utskrift	343	413
Intäkter av offentligrättsliga avgifter, kopior	7	14
Ersättning lön	0	118
Statliga nätverket Tillsynsforum	339	1 067
Övriga intäkter av avgifter och andra ersättningar	122	0
Summa	812	1 612
Ordförandeskapet för Tillsynsforum övergick under 2017 till Transportstyrelsen.		
Not 3 Intäkter av bidrag		
Statliga nätverket Tillsynsforum	32	-195
Konsulentstödda familjehem och SoL-entreprenader	4 076	0
Övriga bidrag	469	114
Summa	4 577	-82
IVO fick två nya ärendetyper samt tillfälligt bidrag för detta enligt nya bestämmelser för Trygg och säker vård för barn och unga som är placerade utanför det egna hemmet (Regeringens proposition 2016/17:59).		
Not 4 Finansiella intäkter		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	31	0
Ränta på lån i Riksgäldskontoret	101	120
Övriga finansiella intäkter	2	0
Summa	134	120
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.		
Not 5 Kostnader för personal		
Lönekostnader (exkl arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal)	332 913	291 784
<i>Varav lönekostnader ej anställd personal</i>	<i>5 299</i>	<i>3 709</i>
Sociala avgifter	163 659	148 743
Övriga kostnader för personal	13 656	11 341
Summa	510 228	451 868
Medelantalet anställda år 2017 var 705 att jämföra med 632 år 2016.		

Noter

(tkr)	2017	2016
Not 6 Övriga driftkostnader		
Resor, representation, information	11 687	8 806
Köp av varor	2 969	2 198
Köp av tjänster	100 936	77 607
Övrigt	168	244
Summa	115 760	88 855
Ökade driftkostnader jämfört med motsvarande period föregående år beror främst på ökade IT-kostnader kopplade till programmet IVO 2020 samt konsultkostnader för tillfälliga tjänster inom juridik och administration.		
Not 7 Finansiella kostnader		
Ränta på räntekonto i Riksgäldskontoret	548	345
Övriga finansiella kostnader	51	11
Summa	599	356
Räntesatsen för ränte- och avistakonton hos Riksgälden har sedan 2015-02-18 varit negativ.		
Not 8 Intäkter av avgifter med mera som inte disponeras		
Offentligrättsliga avgifter med bestämt ekonomiskt mål		
Inkomsttitel 2552 603 Avgift för blodverksamhet	1 494	1 512
<i>Kostnader för verksamhet som intäkterna mot 2552 603 ska motsvara</i>	<i>547</i>	<i>634</i>
Inkomsttitel 2552 607 Vävnads- och cellverksamhet	1 316	1 326
<i>Kostnader för verksamhet som intäkterna mot 2552 607 ska motsvara</i>	<i>743</i>	<i>563</i>
Andra offentligrättsliga avgifter		
Inkomsttitel 2714 223 Vitesförelägganden	45 302	43 478
Nedskrivning fordran vitesföreläggande	0	-150
Ränteintäkter uppbördsverksamhet	15	38
Summa	48 128	46 203
Not 9 Lämnade bidrag		
Nätverket Tillsynsforum	280	0
	280	0
Ordförandeskapet för Tillsynsforum övergick under 2017 till Transportstyrelsen.		

Noter

(tkr)	2017-12-31	2016-12-31
BALANSRÄKNING		
Not 10 Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	5 686	5 686
Summa anskaffningsvärde	5 686	5 686
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 686	-5 600
Årets avskrivningar	0	-86
Summa ackumulerade avskrivningar	-5 686	-5 686
Utgående bokfört värde	0	0
Not 11 Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	7 907	7 919
Årets anskaffningar	0	-11
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde	-167	0
Summa anskaffningsvärde	7 740	7 907
Ingående ackumulerade avskrivningar	-5 707	-4 673
Årets avskrivningar	-992	-1 035
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar	121	0
Summa ackumulerade avskrivningar	-6 579	-5 707
Utgående bokfört värde	1 161	2 200
Not 12 Maskiner, inventarier, installationer med mera		
Ingående anskaffningsvärde	39 765	39 991
Årets anskaffningar	212	136
Årets försäljningar/utrangeringar, anskaffningsvärde*	-262	-361
Summa anskaffningsvärde	39 715	39 765
Ingående ackumulerade avskrivningar	-20 873	-16 906
Årets avskrivningar	-2 641	-4 301
Årets försäljningar/utrangeringar, avskrivningar*	262	334
Summa ackumulerade avskrivningar	-23 252	-20 873
Utgående bokfört värde	16 463	18 892
Not 13 Övriga kortfristiga fordringar		
Fordringar hos anställda	3	43
Uppbördsfordringar	5 764	6 627
Övrigt	0	72
Summa	5 767	6 741
Not 14 Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyreskostnader	12 649	12 599
Övriga förutbetalda kostnader	777	998
Summa	13 426	13 597

Noter

(tkr)	2017-12-31	2016-12-31
Not 15 Övriga upplupna intäkter		
Övriga upplupna intäkter Statliga nätverket Tillsynsforum	0	734
Summa	0	734
Not 16 Avräkning med statsverket		
Uppbörd		
Ingående balans	-6 627	-9 128
Redovisat mot inkomsttitel	-48 128	-46 203
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde	48 990	48 705
Skulder avseende Uppbörd	-5 764	-6 627
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-44 449	5 048
Redovisat mot anslag	678 945	598 961
Anslagsmedel som tillförts räntekonto	-697 839	-648 458
Återbetalning av anslagsmedel	24 996	0
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-38 347	-44 449
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag		
Ingående balans	3 004	3 875
Redovisat mot anslag under året enligt undantagsregeln	-612	-870
Fordran avseende semesterlöneskuld som inte har redovisats mot anslag	2 392	3 004
Övriga fordringar på statens centralkonto		
Ingående balans	0	0
Inbetalningar i icke räntebärande flöde	49 486	49 117
Utbetalningar i icke räntebärande flöde	0	-412
Betalningar hänförliga till inkomsttitlar	-48 990	-48 705
Övriga fordringar på statens centralkonto	496	0
Summa Avräkning med statsverket	-41 224	-48 072
Not 17 Myndighetskapital		
Myndighetskapitalet består enbart av statskapital, konst från Statens konstråd anskaffat under 2015, och därför redovisas inte någon specifikationstabell.		
Not 18 Statskapital		
Statskapital utan avkastningskrav avseende konst från Statens konstråd	238	238
Utgående balans	238	238

Noter

(tkr)	2017-12-31	2016-12-31
Not 19 Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		
Ingående avsättning	2 246	176
Årets pensionskostnad	1 307	2 573
Årets pensionsutbetalningar	-1 259	-503
Utgående avsättning	2 294	2 246
Not 20 Övriga avsättningar		
Avsättning för lokalt omställningsarbete		
Ingående balans*	1 841	2 315
Årets förändring*	293	-475
Utgående balans	2 134	1 841
700 tkr kommer nyttjas under påföljande år.		
Del av tidigare års avsättning för lokalt omställningsarbete, 450 tkr, har omklassificerats till övrig avsättning då de felaktigt bokförts som upplupen kostnad. Jämförelsetalet har justerats.		
Uppsagd personal, uppsägningslöner		
Ingående balans	0	406
Årets förändring	0	-406
Utgående balans	0	0
Summa utgående balans	2 134	1 841
Not 21 Lån i Riksgäldskontoret		
Avser lån för investeringar i anläggningstillgångar.		
Ingående balans	20 854	25 950
Under året nyupptagna lån	212	232
Årets amorteringar	-3 389	-5 328
Utgående balans	17 677	20 854
Beviljad låneram enligt regleringsbrev	35 000	35 000
Not 22 Övriga kortfristiga skulder		
Personalens källskatt	9 650	7 041
Övrigt	5	15
Summa	9 656	7 057
Not 23 Upplupna kostnader		
Upplupna semesterlöner inklusive sociala avgifter	30 658	29 357
Övriga upplupna löner inklusive sociala avgifter	3 987	4 465
Övriga upplupna kostnader*	5 829	5 648
Summa	40 475	39 471
Del av tidigare års avsättning för lokalt omställningsarbete, 450 tkr, har omklassificerats till övrig avsättning då de felaktigt bokförts som upplupen kostnad. Jämförelsetalet har justerats.		

Noter

(tkr)	2017-12-31	2016-12-31
Not 24 Oförbrukade bidrag		
Statliga nätverket Tillsynsforum	0	312
Bidrag som erhållits från annan statlig myndighet	5 674	0
Bidrag som erhållits från icke-statliga organisationer eller privatpersoner	375	195
Summa	6 049	507
<i>varav bidrag från statlig myndighet som förväntas tas i anspråk:</i>		
inom tre månader	4 255	312
mer än tre månader till ett år	1 418	0
Summa	5 674	312
Det oförbrukade bidraget på 5 674 tkr avser Konsulentstödda familjehem och SoL-entreprenader.		
Det icke-statliga bidraget avser projektet ARTHIQS (Assisted Reproductive Technologies and Haematopoietic stem cells Improvements for Quality and Safety throughout Europe).		
*Jämförelsetal för 2016 är justerat då utrangeringarna avseende ackumulerade avskrivningar felaktigt summerats med utrangeringar avseende anskaffning.		

ANSLAGSREDOVISNING

Not 25 Uo 9 8:2 ap.1
Inspektionen för vård och omsorg (Ramanslag)
IVO får disponera 19 454 tkr av det ingående överföringsbeloppet, det vill säga 3 procent av föregående års tilldelning 648 458 tkr enligt regleringsbrevet.
Anslaget är räntebärande.

Sammanställning över väsentliga uppgifter

(tkr)	2017	2016	2015	2014	2013*
Låneram Riksgäldskontoret					
Beviljad	35 000	35 000	60 000	65 000	52 620
Utnyttjad	17 677	20 854	25 950	23 175	12 892
Kontokrediter Riksgäldskontoret					
Beviljad	30 000	30 000	63 382	65 217	37 620
Maximalt utnyttjad	0	0	0	0	0
Räntekonto Riksgäldskontoret					
Ränteintäkter	31	0	2	398	436
Räntekostnader	548	345	134	16	0
Avgiftsintäkter					
Avgiftsintäkter som disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter	812	1 612	1 328	1 432	2 334
Övriga avgiftsintäkter	0	0	0	0	0
Avgiftsintäkter som ej disponeras					
Beräknat belopp enligt regleringsbrev	2 600	2 000	2 000	17 500	20 000
Avgiftsintäkter	2 810	2 838	2 796	35 675	11 139
Övriga avgiftsintäkter	45 318	43 365	45 189	9	0
Anslagskredit					
Beviljad	20 935	19 154	19 022	19 610	20 000
Utnyttjad	0	0	5 048	0	0
Anslag					
Ramanslag					
Anslagssparande	38 347	44 449	0	36 845	19 938
Bemyndiganden					
Tilldelade	0	0	0	0	0
Summa gjorda åtaganden	0	0	0	0	0
Personal					
Antalet årsarbetskrafter (st)**	630	566	624	599	320
Medelantalet anställda (st)***	705	632	693	671	599
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 079	1 049	1 046	1 030	1 111
Kapitalförändring					
Årets	0	0	0	0	0
Balanserad	0	0	0	0	0

* IVO bildades den 1 juni 2013.

** Antalet årsarbetskrafter 2013 har beräknats med år 2013 som utgångspunkt och IVO startade sin verksamhet 2013-06-01.

Antal årsarbetskrafter avviker därför stort från medelantalet anställda, som beräknats perioden 2013-06-01--2013-12-31.

*** I beräkningen av medelantalet anställda 2016 och 2017 är inte eventuellt tjänstledig personal frånräknad.

Ersättningar och andra förmåner

Ledande befattningshavare / styrelseuppdrag

	Förmån	Lön (tkr)
Generaldirektör Gunilla Hult Backlund	-	1 406
Delegat i Tillitsdelegationen		
Ledamot i Sweacs insynsråd		

Rådsledamöter / andra styrelseuppdrag

	Förmån	Ersättning (tkr)
Agneta Calleberg Lönnemo	-	5
Inga andra uppdrag		
Stefan Lindgren	-	5
Ledamot i Socialstyrelsens Screeningråd		
Ledamot i Socialstyrelsens ST-råd		
Ordförande för Svenska Läkaresällskapet		
Ordförande för Hygiea via Läkaresällskapet		
Hans Karlsson	-	2
Styrelseordförande för Equalis AB		
Ledamot i Läkemedelsverkets Insynsråd		
Ledamot i Folkhälsomyndighetens Insynsråd		
Ledamot i Diskrimineringsombudsmannens råd		
Ledamot för tjänsteforskning vid Karlstads universitet		
Karl Gudmundsson	-	5
Inga andra uppdrag		
Kristina Nilsson	-	2
Inga andra uppdrag		
Anders Printz	-	0
Ledamot i Akademikernas A-kassas styrelse		
Jimmie Trevett	-	6
Inga andra uppdrag		
Inga-Kari Fryklund	-	3
Styresledamot i Youth Skills Sweden AB		

Anställdas sjukfrånvaro

I tabellen redovisas anställdas totala sjukfrånvaro i förhållande till den sammanlagda ordinarie arbetstiden. Vidare redovisas andel av totala sjukfrånvaron under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer.

I tabellen redovisas också sjukfrånvaro fördelat på kön och ålder i förhållande till respektive grupps sammanlagda ordinarie arbetstid.

Sjukfrånvaro	2017	2016
Totalt	4,39%	4,38%
Andel 60 dagar eller mer	52,55%	53,32%
Kvinnor	4,95%	4,92%
Män	1,93%	1,96%
Anställda – 29 år	6,28%	5,44%
Anställda 30 år – 49 år	3,91%	3,91%
Anställda 50 år –	4,62%	4,69%

Intern styrning och kontroll

IVO omfattas av förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll. Med intern styrning och kontroll avses den process som syftar till att myndigheten med rimlig säkerhet:

- Bedriver verksamheten effektivt.
- Bedriver verksamheten enligt gällande rätt och de förpliktelser som följer av Sveriges medlemskap i Europeiska unionen.
- Redovisar verksamheten på ett tillförlitligt och rättvisande sätt.
- Hushållar väl med statens medel.

Bedömningen av den interna styrningen och kontrollen inom IVO baseras bland annat på genomförd riskhantering, den löpande och systematiska verksamhets- och kvalitetsuppföljningen, internrevisionens iakttagelser, iakttagelser från Riksrevisionen samt resultatet av 2017 års verksamhet.

Myndigheten har identifierat risker enligt förordningen om intern styrning och kontroll inför 2017. Riskanalys genomförs på myndighetsnivå och utifrån identifierade risker beslutar generaldirektör vilka risker som ska hanteras. För de risker som ska hanteras införs kontrollåtgärder. Uppföljning görs av att kontrollåtgärden genomförs samt att den fungerar. Under 2017 har uppföljning gjorts två gånger. Redovisning för myndighetens ledningsgrupp har också gjorts två gånger.

Under 2017 har IVO genomfört fem verksamhetsrevisioner för att undersöka följsamhet till fattade beslut och fastställda arbetssätt inom såväl kärn- som stödprocesser. Uppföljningen visar även fortsättningsvis på hög grad av följsamhet till processerna och få avvikelser. Berörda processägare har analyserat resultaten och tagit fram handlingsplaner för processens förbättringsarbete.

IVO har även följt upp kvaliteten i myndighetens beslut genom ärendegenomgång i team inom två ärendeslag. Granskningsteamet har granskat både den egna avdelningens beslut och beslut fattade på andra avdelningar. Respektive avdelning har analyserat sitt resultat och tagit fram en handlingsplan för avdelningens förbättringsarbete. Avdelningarna har även identifierat förbättringsförslag som överlämnats till berörda processägare för ställningstagande och åtgärd.

Avdelningen för verksamhetsstöd och -styrning har granskat enligt en årlig internkontrollplan och utifrån den identifierat brister som hanterats inom verksamhetsplaneringsprocessen. Internkontrollplanen innehåller både kvalitativa och kvantitativa granskningar och fokuserar på områden såsom löneutbetalningar, leverantörstrohet, fakturaunderlag med mera.

Sammanfattningsvis bedömer generaldirektören för IVO att den interna styrningen och kontrollen för verksamhetsåret 2017 har varit betryggande.

Årsredovisningens undertecknande

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten är betryggande.

Stockholm 21 februari 2018

Gunilla Hult Backlund
Generaldirektör

Inspektionen för vård och omsorg (IVO)
Box 45184, 104 30 Stockholm
Telefon: 010-788 50 00
registrator@ivo.se
www.ivo.se

